

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évi. 46. sz. 1943 február 26 péntek

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Megjelent a rendelet a termelők beszolgáltatási kötelezettségéről
Korlátozták a motorkó fogyasztást — Mosószappan pótszert osztanak ki Debrecenben

Mind nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a newyorki érsek vatikáni látogatásának

Ezzel kapcsolatban egyik svájci lap a szövetségesek és a tengely-
hatalmak érdekeinek azonosságáról ír a szovjettel szemben

A keleti harctéren tovább tart a megszilárdulás folyamata
Ujabb német hadosztályok bevetése máris érezhető

A keleti harctérről szóló jelentések és közlések megnyugtató képet mutatnak. A hivatalos német hadijelentés azt közli, hogy mialatt a saját támadó hadműveletek a harctér déli részén sikeresen tovább haladnak — a szovjet a középső és északi arcvonalszakasz néhány helyén igyekezett a német védőállások ellen intézett több egymásutáni tömegtámadásaikkal sikereket elérni.

Beavatott berlini körök megállapítása szerint a keleti harctéren tovább tart a megszilárdulás folyamata. — Különösen Charkovtól délre fokozott mértékben kedvező a helyzet a német és szövetséges csapatok számára. Az újabb hadosztályok harcbevetése itt nemcsak érezhető, hanem egyúttal a jövőendő hadviselő tünetének tekintendő, amit a fölényes harci szellem jelez.

Charkovtól északra a megszilárdulás folyamatban van, jóllehet itt még súlyos harcok dúlnak valamennyi rendelkezésre álló fegyvernemek között mind a földön, mind a levegőben.

Berlini körök szerint a jelenlegi helyzet további jellemzője a német légi haderő mind nagyobb arányú harcbevetése.

A német fővárosban megállapítják, hogy az elmúlt 24 órában a keleti arcvonal tovább szilárdult. A szovjet támadások súlypontja tovább északra tolódott el. A déli arcvonalszakaszon az olvadó időjárás mindinkább eliszaposítja a terepet. Berlinben megjegyzik, hogy a szovjet vezérkar mostani magatartása tulajdonképpen menekülés a télbe. Ez azt jelenti, hogy a szovjet a főerőket szemmel láthatóan azokra az arcvonalszakaszokra helyezi át, amelyeken az időjárás viszonyok még kedveznek számukra.

A szovjet hadsereg eseményeivel kapcsolatosan — mint a Magyar Távirati Iroda értesül — megállapítható, hogy a kurszki térségben folyó hadműveletek a további megszilárdulás képét mutatják. Az időjárás a hadműveleti területeken szeszélyesen ingadozik, a fagy és olva- és na-

ponta sűrűn váltakozik, ami az ottani szélsőséges időjárás viszonyok szokásos tavasz előtti tünete.

A NÉMET TÁVIRATI IRODA

a hadijelentés kiegészítéseként a következőkről értesül: A bolsevisták a déli szakaszon a téli támadások első hónapjaiban területi szempontból bizonyos sikereket értek el. Ezek azzal magyarázhatók, hogy a bolsevista vezetékek a Szovjet-Unió népeit leírhatatlan nélkülözéseknek tették ki és mindenkit, aki csak puskát tudott a kezébe venni, nőket és serdülő gyermekeket vontak be arcvonalszolgálatra. A szovjet ezáltal ideiglenesen fölényre tett szert hadianyagban és katonákban. A német parancsnokság kiterő hadvezetéseivel rugalmas védelmi rendszerrel alkalmazkodott a helyzethez. A német katona az elmúlt hónapokban bebizonyította, hogy a hadvezetés legnehezebb formájának, a tartós ellenállásnak is mestere. A doneci iparvidék védelmére kiépített arcvonal előtt megálltak a bolsevista világforradalmi hadseregei. Az ellenség — miután ezen az arcvonalszakaszon hadászati tervét meghíúsultak — átkaroló mozdulatot kísérelt meg a Donec középső folyása vidékéről és Charkovtól délre. Ekkor azonban a hadsereg és fegyveres SS erős kötelékek a légi haderők határozott támogatásával ezidőszert még tartó nagy támadásra indultak és újabb példáját adják a két földrész mozgóharcában és győzelmes katonasatáiban bevált német hadászati és a fölényes német harci szellemnek. A Donec középső folyása vidékén és attól délre levő Kramatorszkját és Kranoarmejszkojet elleneséges rohamegységeknek sikerült részben átmenetileg megszállniok, visszataglottak és két helyiség már hosszabb ideje szilárdan német kézben van. Ezekben a területeken, valamint a Mius-arcvonalon a szovjet előrehajszolt elit-egységei, mint a 4. gésztett gárdahadtest, vagy a 7. gárda lovashadosztály teljes megsemmisítéssel fizet azért a szovjet tervért, hogy döntő harca

induljon az Európát védő hatalom ellen.

A TUNISZI HARCTÉRRŐL

a tengely hadijelentések csak helyi harcokat közölnek. A szövetségesek Tuniszban elért állítólagos sikereiről szóló ellenséges jelentésekkel kapcsolatban berlini beavatott körökben kijelentik, hogy az atlaszhágói vidéken a helyzet teljesen a német és olasz csapatok terveinek megfelelően alakul. Az Atlasz-hegység fontos hágoit a német és olasz kötelékek kulesállásaival építették ki ebben a térségben.

HITLER KIÁLTVÁNYA

Berlini jelentés szerint valamennyi német lap elsősorban a Führernek a nemzeti szocialista párt alapításának évfordulója alkalmából a párttagokhoz intézett kiáltványával foglalkozik. A lapok első oldalán közlik a kiáltványt ilyen vastagbetűs címek alatt:

„Hitünk és fanatizmusunk erősebb, mint valaha.“ — „Mind den erőmozgósításra készek vagyunk, amelyre még nem volt példa a világtörténelemben, az utolsó következményekig.“ — Valamennyi lap méltatja a kiáltvány jelentőségét.

A német hatóságok arra törekednek, hogy a jelenleg Németországban folyó totális mozgósítást a megszállott területeken is végrehajtsák. Úgy tudják, hogy ezzel kapcsolatban Norvégiában életbeléptetett intézkedéseket Seiss Inquart Hollandiában is kiadja. A főkor-mányzórságban is szintén mely-reható rendelkezéseket jelentettek be. Azokat az igazgatási ágazatokat, amelyek közvetlenül nem szolgálnak háborús célokat, nagymértékben korlátozzák. Számos hatóságot megszüntetnek, illetve működését erősen korlátozzák. Ezenkívül a magánháztartásokban is felülvizsgálják a németek foglalkoztatását.

A NEWYORKI ÉRSEK Vatikáni látogatása

Vatikáni körökből közölték, hogy Spellman, Newyork érseke

meghosszabbította vatikáni látogatását és előreláthatólag a jövő hét végéig marad a Vatikánvárosban.

Arra számítanak, hogy a newyorki érseket, aki eddig a pápa csak egyszer fogadott magánkihallgatáson — a Vatikán erről csak később adott közleményt, mint hivatalos kihallgatásról — elutazása előtt még több kihallgatáson jelenik meg a Szentatyánál.

A pápa esütörtökön fogadta Monsignore Ottavianit, az officium kongresszusának tagját, a Vatikán egyik legbefolyásosabb személyét.

Római újságíró körökben rámutatnak arra, hogy Monsignore Ottavian szerdán hosszabb megbeszélést folytatott Spellman érsekkel, akivel évek óta szoros barátságban van.

A „Basler Nachrichten“ római tudósítója jelenti, hogy római semleges megfigyelő körökben mind nagyobb politikai fontosságot tulajdonítanak Spellman newyorki érsek vatikáni látogatásának. Azt hiszik, hogy Spellman érsek elsősorban arra szeretné rábíri a Vatikánt, hogy Szovjet-Oroszország iránt engedékenyebb magatartást tanúsítson.

EGY FELTŰNŐ SVÁJCI CIKK

A „Tribuna de Geneve“ római tudósítója Spellman érsek látogatásáról a többi között a következőket jelenti:

Az általános helyzetben bekövetkezett változások indokoltá teszik a legkülönbözőbb közvetlen és közvetett diplomáciai érintkezéseket.

A legutóbbi orosz sikerek hatása alatt ma világosan felismerhető a szövetségesek és a tengelyhatalmak érdekeinek bizonyos azonossága. Ez egyáltalán nem jelenti azt, hogy a tengely békét fog kérni, de a szövetséges hatalmak jól tennék, ha számot vetnének a valódi helyzettel és nem létesítenének Európában második arcvonalat.

FINNORSZÁGRA

az utóbbi időben úgy amerikai, mint angol részről diplomáciai nyomást gyakoroltak. A finn

kormány azonban szilárd magatartást tanúsít. Most Londonból azt jelentik, hogy mértékadó angol körökben mind hűvösebb álláspontot foglalnak el Finnországgal szemben. A lapok egyúttal éleshangú figyelmeztetéseket intéztek a finn néphez. Londoni amerikai körökben úgy vélik, hogy Sumner Welles államtitkár legutóbbi kijelentését az utolsó figyelmeztetésnek kell tekinteni, amit angolszász részről a finnnekhez intéztek.

PAPEN VENDÉGÜL LÁTTA SZARADZSOGLUT

Ankarából jelentik, hogy Papen német nagykövet és felesége vendégül látta Szaradzsoглу miniszterelnököt és feleségét annak a napnak eszébe jutott, amelyen a nagykövet és felesége a Gondviselés kegyelméből megmenekült az ellenük elkövetett merénylettől. A nagykövet ebből az alkalomból köszönetet mondott Szaradzsoглу miniszterelnöknek, a török hatóságoknak a merénylettel kapcsolatos intézkedéseiről.

MIT ÍRT AZ „OBSERVER“ MAGYARORSZÁGRÓL

Az elmúlt napokban sok szó esett az angol „Observer“ című lap cikkéről, melyben a szovjet elnyomulásának eshetősegen fejtegeti a maga módján. Lisszabonban át most ismeretese volt a cikk magyar vonatkozású része, mely így szól:

„A szovjet hadseregnek a Balkánállamok határára érkezése nemcsak a megszállókban jelentene változást, hanem a politikai légkör teljes változásával is járna. A vörös Oroszország réme nem csupán mese a bolgár katonai szövetség, a horvát usztasa és a magyar földesúri osztály számára. A szovjet hadsereg elnyomulása rendszereik számára a politikai és szociális hállalt jelenti, mivel ezekben az országokban nagy azoknak a szá-

Számos nő hajnál gyakran igen nagy megkönnyebbülést szerez reggel öngyomorra egy felphárnyi „Ferenc József” keserűvíz által, hogy a belek tartalmát gyorsan felhígítja és akadálytalanul kiüríti az anyagcsere-forgalmat pedig hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

ma, akik a vörös hadsereg előrenyomulásának politikai és katonai következményeit szívesen látnák. Elismerjük ezt és örömmel üdvözljük. Nem ejtünk könnyeket az európai feudalizmus maradványainak eltűnése felett, amelyek évtizedek óta a tartós béke egyik akadályai voltak.

Ime így látja a dolgokat az angol „Observer”.

LENGYEL-OROSZ ELLEN-TÉTEK

Londoni hírek szerint a lengyel emigráns kormány jgyzököt küldött Moszkvába. Ebben a jegyzékben azzal vádolják a Szovjet Uniót, hogy orosz ejtőernyős ukynökök szállnak le Lengyelország keleti és középső részében azzal a feladattal, hogy

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnok-sága közli:

Mialatt saját támadó hadműveleteink a keleti harctér déli részén sikeresen tovább haladnak, az ellenség a középső és északi arcvonalaszakaszon néhány helyen igyekezett védőállásaink ellen intézett több egymásutáni tömeg-támadással sikereket elérni.

A Mius mellett állásoknál meg-híusultak az újabb ellenséges tá-madások. Az arevonaj mögött bekerített 7. szovjet gárdahadtest zömét felmorzsoltuk és parancs-nokát Borriszon tábornokot törzs karának részével együtt elfogtuk. A hadtest néhány maradvék csoportjával még folynak a harcok.

A hadsereg és a fegyveres SS csapatok a Donec és Dnyeper kö-zött további sikeres támadásban állanak. Kemény harcokban szét-vertünk egy szovjet páncélos hadsereget. Közben teljesen meg-semmisítettünk egy harcbevett ellenséges harcoscsoportot.

A légi haderő nagy kötelékek szerdán is sikeres támadásokat intéztek a szovjet menetoszlopai, járművel, gyűlékezési és az után-pótlást lebonyolító összeköttetéssel ellen.

A Charikovtól és Kurszktól nyugatra eső térségben összeomlottak az ellenségnek páncélos támoga-tással indított újabb támadásai.

Oréltől délre és északra vál-toztatlan hevesseggel tovább tar-

az ottani akorságra politikai be-folyást gyakoroljanak és a londoni lengyel kormány ellen han-gojják őket.

A Daily Sketsch diplomáciai tudósítójának jelentése szerint Londonban lengyel-orosz tárgya-lások vannak folyamatban a ha-tárkérdésről. Ezzel szemben Vernon Bartle a New Cronicle-ben megállapítja, hogy ez az eredeti kísérlet, amely lengyel-orosz közeledést akart létrehozni, most kölcsönös elidegenítéssel kezd végződni. Sem a szovjet, sem Lengyelország nem felejtik el történelmi multjukat és csaknem állandó ellenségeskedésüket. Ez azonban nehéz helyzetbe hozza az angolokat, mert hiszen az an-golok azzal az ürüggyel léptek a háborúba, hogy a lengyel állam függetlenségéért akarnak küz-denii. De ez az állapot ma nem-csak a lengyel-szovjet viszonyt zavarja meg, hanem a lengyel és csehszlovák emigráció közötti vi-szonyt is. Az Angliában megje-lenő lengyel emigráns lapok éle-sen bírálják a csehek, a csehek pedig erre megfelelő választ ad-nak. A helyzet mind bonyolul-tabbá válik.

Az olasz Tőhadiszállás közle-ménye: Tuniszban helyi jellegű hadműveletek folytak.

A német vadászpilóták lelőt-tek hat ellenséges repülőgépet.

Olasz légi kötelékek Philippe-ville berendezéseit és a kikötő-ben horgonyzó hajókat támad-ták.

Kairouanban és a Gabes ellen intézett ellenséges légi támadás alkalmával az arab lakosság kö-réből 12 ember meghalt és mint-egy 30 megsebesült.

Légi erőnk eredményesen bombázta a szíriai Tripolisz kö-lolajraktárait és Latakiah szíriai repülőteret.

A csütörtökre virradó éjszaka ellenséges repülőgépek bombá-

Katonai intézkedések Spanyolországban

Madrid, február 25. A spanyol hivatalos lap közli a had-ügyminisztérium rendeletét, amelynek értelmében március 7-én behívják az 1922-es kor-

kat dobtak le Napolyra. A pol-gári lakóházakban tett csekély károkon kívül a lakosság köré-ben néhány sebesülést okoztak.

A Catanzaro, Messina és Tra-pani környéke ellen intézett szörványos géppuskatűzések csak jelentéktelen károkat okoz-tak. Az áldozatok száma két ha-lott és három sebesült.

A szicíliai csatornában egy olasz vízrepülőgép megmentette a Messina ellen február 23-án intézett légi támadás alkalmával eltalált négy motoros amerikai repülőgép legénységének hét tagját.

Az utóbbi napok hadművele-teiről nagy repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Fogságba esett egy szovjet hadtest tábornoka törzskarával együtt

Berlin, február 25. A Donec vi-dékén a szovjet 7. gárda lovas-hadtestének az előző napokon be-következett katonai fogsága erős harc és csata repülőkötelékekkel való együttműködésben a kötelék megsemmisítésével lezárult. A foglyok között van Borriszov tá-bornok, ezen hadtest parancsnok-

osztály hadköteleseit. Ugyanek elrendelték az 1943-as korosztály sorozását március és április hónapban. (NTI.)

ló tábornoka is törzskarával. A szákmányolt fegyverek és hadi-anyag mennyisége nagy és egy-előre nem lehet áttekinteni. Eddig többszáz jövást, több mint 150 fogatosjárművet nagyszámú löve-get és különféle nehéz fegyvert szállítottunk le.

Kállay miniszterelnök elismeréssel szolt a magyar munkásságról

Budapest, február 25. A Ma-gyar Élet Pártja csütörtökön este tartotta ebben az évben első pártértekezletét.

Vitéz Lukács Béla miniszter, a párt országos elnöke nyitotta meg az értekezletet, majd beje-lenletle, hogy az újonnan kine-vezett és megválasztott felsőházi tagok közül 52-en léptek be a Magyar Élet Pártjába. Az új pár tagokat szeretettel köszön-tötte.

Ezután Vasváry Lajos ország-gyűlési képviselő szólalt fel és a munkásság időszerű kérdéseit tette szóvá. A legnagyobb elismeréssel méltatta a magyar munkásság magatartását.

Az interpellációra Kállay Mik-lós miniszterelnök válaszolt. Vá-laszában maga is örömmel, meg-elégedéssel és elismeréssel szolt a magyar munkásságnak a nemzeti sorsközösségbe harmoniku-san beilleszkedő példás és fegyvel-mezti magatartásáról és hang-súlyozta, hogy a magyar munkás-ság megbecsülésében sem a kor-mányszat, sem a törvényhozás ré-széről nincs hiány. A magyar munkásság fegyelmzett magatartását a magyar rend és nyu-

galom egyik legbiztosabb alapjá-uk tekinti. A lakáskérdést, amelynek terén nehézségek mut-atkoznak, az üzemek foglalkoz-tatásának fejlesztésével óriási módon megnövekedett munkás-létszám állította előtérbe. Tudja, hogy a nagyipari vállalatok lak-kásépítő tevékenysége mögötte marad a szükségletnek, de ké-l-ségtelen az is, hogy ma nehéz lépést tartani azzal az ütemmel, amelyet a szükséglet diktál. Bár-mennyire nehéz is azonban a megoldás, a kormány mindent megkísérel, hogy ezen a módon amennyire emberileg lehetséges, segítsen. A miniszterelnök vá-laszát az értekezlet helyesléssel vette tudomásul.

Kállay Miklós miniszterelnök a pártértekezlet után beható be-szélgetést folytatott a felvidéki törvényhozókkal és főispánokkal a Felvidék különleges gazdasági és kulturális kérdéseiről. Nagy megértéssel fogadta a felvetelt kérdéseket és átvette a felvidéki képviselők memorandumát. Ki-látásba helyezte, hogy az abban foglalt problémákkal a kor-mányszat a legrovidebb időn be-lül érdemben foglalkozik.

Hajdúböszörményben elfogták a budapesti kalapácsos rablógyilkosság gyanúsítottját

Hajdúböszörményből jelentik: A hajdúböszörményi rendőrség elfogta Kerekes György 20 éves hentessegédet, akit a Budapesten Kender-utca 12. szám alatt elkö-vetett rablógyilkossággal gyanú-sítanak. Mint megírtuk, a Ken-der-utcai lakásában meggyilkolták és kirabolták özvegy Szőke Istvánné mosónőt. A gyilkosságot Kiss Lajos páksegéd, az áldozat egyik albérlője fedezte fel. Megállapították, hogy az

idős asszonyt egy kőműveskala-pácsosai ütötték agyon és a gyilkosságot után a tetes kirabolta a lakást, elvitte az áldozat és há-rom albérlője ruhaneműit.

Mivel a gyilkosságot csak a helyzettel ismerős egyén köve-lhetle el, a gyanú Kerekes György hentessegédre, az egyik albérlőre terelődött, aki az esti órákban börtönddel kezében távozott; másodmagával a lakásból.

A budapesti főkapitányság or-szágos körözést adott le és en-nek alapján tegnap Hajdúböször-ményben a piacón felismerte az egyik rendőr Kerekes Györgyöt, akit előállítottak a rendőrségre. Itt Kerekes tagadott, azt mondta, hogy álláskereső miatt járt előbb Debrecenben, majd Hajdú-böszörménybe utazott. Végül azonban beismerle, hogy tud a gyilkosságról, azt azonban nem ő, hanem gyermekkori ismerőse követte el.

A rendőrség Kerekes vallo-mása alapján már nyomában van az általa megnevezett tettes-társnak is, akinek kézrekerítése csak órák kérdése. A pesti táncosnő, Fábrián Schwartz Lili meggyilkolásával is a kalapácsos gyilkost gyanúsítják.

Kettős nyári időszakítás Portugáliában és Angliában

Madrid, február 25. (Inte-rinf.) Mint Lisszabonból jelentik, ottani általános vélemény szerint a lezuhant Clipper repülőgép utasai között a diplomáciai és politikai élet több fontos szemé-lyisége is volt. Ezt a benyomást kelti az a nagy titkolódzás, amellyel az amerikai követség és angol nagykövetség az egész ügyet azonnal kezelte. Az utasok legnagyobb része — úgy lát-szik — álneven és ennek meg-felöl átvételej utazott. (MTI.)

Olasz zászló és lepecsételt palack

Lisszabon, febr. 25. (Stefani) A londoni Times jelenti Nairobi-ből, hogy a Kenya hegység Le-nana csúcán 16.000 lábnyi ma-gasságban olasz zászlót találtak. A hó felett lengő zászló mellett egy lepecsételt palack volt, benne olasz és angol nyelven meg-fogalmazott irás, amely az olasz győzelembe vetett hitnek ad ki-fejezést. A lap szerint a zászlót és a palackot az egyik gyűjtő-táborból megszökött három olasz fogoly helyezte el a csúcson. — (MTI)

Megkezdik a hajdúszoboszlói fürdő új építkezéseit

Hajdúszoboszló megyei város törvényhatósága közgyűlésén is-mertették a befűgyminiszter le-fratát, melyben jóváhagyta a gyógyfürdő új építkezéseinek ter-veit és költségvetését.

Mint már megírtuk Hajdúszo-boszló gyógyfürdőjében másfél milliópengős költséggel hétézer személyes épületrészt emelnek, melyben nyári vendéglő, vetkő-zők stb. lesznek. Felépítik a für-dőszanatóriumot is. Az építke-zés költségeire az OTI, melytől a kölcsönt felvették egymillió pen-gőt már folyósít és az építkezés megkezdésekor a további össze-geket is kiutalták. Mivel az épít-kezés anyagát már a múlt évben biztosították, a gyorslejárátu pályázat után megkezdik az épít-kezést.

Különös természeti tűnemény

Buenos-Aires, február 25. A Csendes óceáni óceánia partján Antiochia és Timaco között különös természeti tűneményt észlel-tek. Napokon keresztül, szába-lyos időközönként, egymást köve-tő földremlések tartották remélte-len a partvidék egész lakosságát. Az emberek elhagyták lakásukat és rögtönzött táborokban helyez-tek el a szabadban.

A bogotai lapok közlése szerint mely repedések véletkeztek a ta-lajban, amelyből kénés gázok to-lultak elő, amelyek fojtogatták a lélegzést. A földhasadékokban házak, sőt egész házcsoportok is tűntek el. A Csendes óceán part-ján fekvő valamennyi város épít-kezési munkáit megromlalták. A városok ezután még nem állapították meg. (MT)

RÖVID TAVIRATOK

Washington, február 25. A hadiipari termelési hivatal köz-lése szerint az Egyesült Államok hadiipara ezidőszertint 22 millió embert foglalkoztat.

Genf, február 25. Washington-ból jelentik: A képviselőház külföldi bizottsága hozzájárult ahhoz, hogy a kölcsön- és bér-lettörvény hatályát 1944 júliu-sáig meghosszabbítsák. (MTI.)

Meteor Mozgó műsora
Pénteken, szombaton 5 és 7 órákor! Tóth Julia, Dayka Margit, Vaszary Piri, v. Benkő Rajnay, Pethes, Kiss Manyi új magyar vígjátéka:
Szakítani nehéz dolog

Hungária Filmszínház
Karady - Jávor
különleges, izgalmas, szerelmes filmje
Opiumkeringő
Előadások: 3, 5 és 7 órákor.

Vígyszínház mozgó
Ma utoljára a legragyogóbb zenés víg-játék:
A nőnek mindig igaza van
Fősz.: ILSE WERNER, Viktor de Kowa.

Megjelent a rendelet a termelők beszoigaltatási kötelezettségéről

Mindenki, ki szántóföldön gazdálkodik, gazdakönyvet kap — Aki az előírtól több terményt szolgáltat be, jutalomban részesül

A hivatalos lap pénteki száma közli a közellátásügyi miniszternek az egyes mezőgazdasági termelők terhelő beszoigaltatási kötelezettségének megállapításáról és teljesítésének ellenőrzéséről kiadott rendeletét.

A rendelet szerint a hatóság mindenkit, aki szántóföldön gazdálkodik, gazdakönyvvel látja el. A gazdakönyvbe bejegyzik a hatóság a gazdálkodó családjára és gazdaságára vonatkozó adatokat, továbbá a beszoigaltatási kötelezettséget. A gazdakönyv a beszoigaltatás teljesítésének a bejegyzésére és a vámörlési jogosultság igazolására is szolgál.

A rendelet részletesen intézkedik a haszonbérbe, valamint részben művelésbe adott ingatlanok elbírálásáról. Meghatározza a beszoigaltatási kötelezettség teljesítésébe beszámítható munkabér, vagy egyéb címenek juttatott természetbeni járandóságokat.

Azok a területek, amelyeken gazdálkodó hagyomány, paprikát, vagy más, a közellátás szempontjából fontos növényt már huzamosabb idő óta termel, mentesíthetők a kenyérgabona- és zsirbeszoigaltatás alól.

Kedvezményeket nyújt a rendelet azoknak a gazdálkodóknak, akik nemesített vetőmagvak termelésével foglalkoznak és azoknak is, akik szerződéses alapon termelnek vetőmagvakat.

A lényesszintű gazdálkodók részére beszámítási lehetőséget alapít meg a rendelet.

Különös figyelmet érdemel a rendeletnek az az intézkedése, amely a sokgyermekes kis- és törpegazdákat részére kedvezményeket biztosít a hadbavonulatak ilthonmaradotait mentesíti a beszoigaltatás meghatározott része alól.

Meghatározza a rendelet azoknak a gazdáknak jutalmazását, akik az előírtól nagyobb mennyiségű terményt szolgáltatnak be. Ezek részére a rendelet a beszoigaltatott többlet minden száz búzaegysége után az elszámolás időpontjában métermérsánsként érvényes hatósági búzaár egyharmadának megfelelő jutalmat biztosít.

Visszont azokat a gazdálkodókat, akik beszoigaltatási kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a beszoigaltatásból hiányzó búzapontérték háremszorosától nyolcszorosaig terjedő pénzbírsággal büntetésrel sújtja, amit a közbiztonsági bizottságok kell behajolni.

Felére szállították a motalkó mennyiséget

Az üzemenyaggal való gazdálkodás érdekében a közlekedésügyi kormányzat kénytelen volt a motalkófogyasztást újból korlátozni.

A rendelet értelmében az ez év március és április hónapjára érvényes motalkójelek közül a magánhasználatú személygépjárművek, motorkerékpárok és tehergépjárművek számára a jeleken feltüntetett mennyiség fele szolgáltatható ki.

ban tölti az időt és látogatókat fogad. Minden látogató csak három percig maradhat. Indiában eddig nem voltak zavargások, de az indus tömegeket milyen megindította Gandhi böjtölése.

Churchill Gandhi böjtölésével kapcsolatban üzenetet intézett az indiai kormányhoz, amelyben hangsúlyozza, hogy az angol kormány nem hagyja befolyásolni magát Gandhi böjtölésével. (MTI)

NEUMANN
CIPOUZLET
a SVETITS palotában március hónapban megszűnik. B rendezés olcsón ELADÓ

Gandhi túléli a böjtöt

Churchill üzenete: Nem hagyja magát befolyásoltatni

Amsterdam, febr. 25. (NTI) Az Exchange Telegraph jelenti Bombayból:

Az első európai, Alexander Quaker szerdán meglátogatta Gandhit. A látogatás után kijelentette, biztosan lehet számítani hogy Gandhi túléli a böjtölést. Gandhi már is terveket készít elő a böjtölés utáni tevékenységéről. Böjtölését három hétre tervezte és ebből már csak öt nap van hátra. Gandhi ágyá-

hátorszagi kórházba kerülnek. A fertőző megbetegedésre gyanús sebesültek pedig zárlat alatt Debrecenben visszamaradnak.

Ezért az utazással járó felesleges költségek elkerülése végett felhívjuk a nagyközönség figyelmét, hogy a Debrecenbe érkező sebesültek látogatását mellőzzék, mert velük ott tartózkodásuk alatt az érintkezés ügysem lehetséges.

Mellőzzük a Debrecenbe érkező sebesültek látogatását

Illetékes helyről közlik a sebesült honvédeket látogatók figyelmébe:

A debreceni központi elosztó és vesztégár hadikórház hivatalosa szerint nem gyógykezelő kórház. Az ide kerülő sebesültek csak furdetésen, fertőtlenítesen csak át.

Amennyiben a sebesültek fertőző megbetegedésre nem gyanúsok, a legrövidebb időn belül más

postát legnagyobb erőfeszítésre sőt mondhatni — hősiessége ellenére is jelentkeznek egyik-másik csapatestendőddig nem tapasztalt késések. Ez talán azzal is magyarázható, hogy a kemény harcokat vivő honvédek kevesebbet írnak, de főként azzal, hogy tábori postájuk nem abban az ütemben jut el a postahivatalhoz mint állóharc idején.

vizmus hatalmas veszedelmét, abban az időben, amikor a viszony német szomszédunkhoz igen feszült volt, Litvinov népbiztosnak panaszkodtam politikai helyzetünk nehézségei miatt. Lehetőség, hogy Litvinov akkor olysafélét mondott nekem, hogy számkra legjobbnak lenne, ha a cseh medencéből kivándorolnánk és a szovjet kormány valahol Ukrajnában vagy Szibériában engedne át részünkre területet, a csehszlovák elletteret viszont a szovjet seregek szállnak meg.

Arra a kérdésre, milyen magatartást tanusított Benes ezzel az indítvánnyal szemben, Krofta dr. kijelentet e. nem emlékszik, hogy Benes külön nyilatkozott volna erről az indítványról.

Arra a kérdésre, vajjon szovjett diplomataknak többször is tetek-e hasonló indítványokat, Krofta dr. azt válaszolta, hogy tudvalevőleg kölcsönös segélynyújtási szerződés állott fenn a volt Csehszlovákia, Franciaország, Anglia és a Szovjetunió között. E szerződés keretében előterjesztettek több indítványt.

Elmondotta még Krofta dr., hogy míg a volt állam válsága idején Franciaország és Anglia a szerződéses kötelezettség tekintetében nagy tartózkodást tanusítottak, Alexandrovskii akkori prágai szovjet követ a legteljesebb mértékben hajlandónak nyilatkozott katonai akcióra.

Arra a kérdésre, hogyan képviselte a szovjet követ e terv megvalósítását, kijelentette dr. Krofta, arról volt szó, hogy légi úton szállítanak Csehszlovákiába ejtőernyősöket és gyalogságot. — (NTI)

Roosevelt könnyebben megbetegedett

Genf, február 25. (Német TI.) Washingomból jelentik: A Fehéz Ház közli, hogy Roosevelt könnyebben megbetegedett. A közlemény szerint könnyebb gyomorfájdalmi vannak. (MTI.)

Churchillnak tüdőgyulladás van

Amsterdam, február 25. Churchill miniszterelnök állapotáról az angol hírszolgálati iroda szerint Londonban kiadott hivatalos közlemény első ízben említi, hogy Churchill tüdőgyulladásban betegedett meg. (NTI.)

A szatmári rendőrség megtitotta az ellenséges rádióhírek hallgatását

A szatmárnémeti rendőrkapitányság vezetője, dr. Griczman Gyula rendőrfőtanácsos rendelkezett arról, hogy az ellenséges rádióhírek hallgatásával kapcsolatban.

A rendelet Szatmárnémeti város és a közigazgatásilag hozzátartozó Szatmárhagy területén tiltja, hogy a rádiótulajdonosok az ellenséges külföldi rádióállomásokkal állítottak magyar, vagy idegen nyelvű hírközléseket hallgassák, vagy azok hallgatására alkalmat nyújtsanak. Ez a rendelet csak az ellenséges rádióhírek hallgatására vonatkozik, függetlenül ezen hírek erjesztésétől, melyekre vonatkozólag külön törvényes rendelkezések vannak. A rendelet megszegői kihágást követnek el, mely 100 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Mit mutat a magyar csapatok veszteségeinek statisztika, a

Budapest, febr. 25. Magyar katonai körökben most értékelik ki a honvéd csapatok 1941-42. évi oroszországi veszteségeinek statisztikai feldolgozásából eredő egyes adatokat. Ezekből az adatokból érdekes egybevetésre nyílik alkalom az első, valamint a mostani világháború veszteségeinek összehasonlítása szempontjából.

Mindenekelőtt megállapítható, hogy a mai háború véres veszteségei a múlt világháború veszteségeinél általában lényegesen alacsonyabbak. Ennek a magyarázata az, hogy a korszerű hadseregek nem nagy tömegekben, sűrűn bevetett emberanyaggal igyekeznek a küzdelem sorsát eldönteni, hanem tömegben alkalmazott harci eszközök tüzejével. Ott, ahol a korszerű háborúnak ezt a jellegzetességét a hadvezetés figyelmen kívül hagyja és ahol ma is a nagy tömegek bevetésének módszereivel kísérleteznek, miként ezt a szovjet hadvezetés részéről tapasztalhatjuk, ott példátlan veszteségek követik ezt a hibát.

Az 1941-42. évi oroszországi magyar veszteségek statisztikai feldolgozásának eredményadatai között érdekes az az adat, amely a tiszt és legénységi veszteségek arányának alakulására világít rá. E szerint a tiszt veszteségek százalékos aránya kétszázaléknál magasabb, mint a legénységé, mert amíg ugyanis a tisztok létszáma az összlétszámhoz viszonyítva ennek 3,5 százaléka, addig a veszteségek tekintetében a tiszt veszteségek a honvédség összes veszteségeinek 5,6 százaléka.

Moszkva lakossága sötét nyomorban él

A szovjetkormány ruhaanyagot kér az angol kormánytól

Stockholm, február 25. (MTI) Egy semleges ország diplomatája, aki most érkezett Moszkvából, rettenetes képet fest arról, milyen viszonyok között kell Szovjetország lakosságának élnie.

Moszkva lakossága — mondja — sötét nyomorban él és hallatlan nélkülözéseket kell elszenvednie. Minthogy a lakosság nem kap fűtőanyagot, kénytelen bútoraival fűteni. — A tél közeledtével a Petrovszky park minden fáját kivágták, de csak a szovjet vezetők lakásainak fűtésére használták fel.

A moszkvai iskolák mind zárva vannak a nagy Leniniskola kivételével, ahol azonban a növendékeket csak kémkedésre és rongálásra tanítják.

Mindamellett a veszteségek túlnyomó része a haditechnika fejlődése ellenére ma is a gyalogságra esik, tehát a harcok súlyát ma is a gyalogság viseli.

Ez a szám egyébiránt néhány árnyalatnyival magasabb, mint az első világháború átlagos tiszt veszteségeinek arányszáma volt.

A tiszt veszteség arányszámának a legénység veszteségeihez képest mutatkozó emelkedése viszont érthető következménye a haditechnika mai jelezettségének, hiszen a páncélos és gépi harcok, valamint a rendkívül megnövekedett légi erők aránylag nagyobbszámú tiszt rendfokozatban lévő harcos bevetésével járnak.

Lényegében megváltozott a posta helyzete amikor hadvezetésünk áttért az állóharc helyett a mozgó háborúra. A mozgó háború megnövelte a posta és csapatok között a távolságot és akadályozza a közlekedést. A mozgó háborúban tehát még a tábori

A szovjet meg akarta szállítani Csehszlovákiába

A cseheket Ukrajnába vagy Szibériába akarta kitelepíteni

Prága, febr. 25. Az A-Zet című lap Krofta dr. volt külügyminiszterrel folytatott beszélgetés közöl azokról az indítványokról, amelyeket annakidején a szovjet kormány tett a volt Csehszlovákia képviselőinek és amelyek keretében Litvinov, akkori szovjet külügyi népbiztos Genfben indítványt tett Krofta dr.-nak arról, hogy a szovjet csapatok meg szállják Csehszlovákiát és Morvaországot és a cseheket átköltöztetik Ázsia belsejébe. Krofta dr. — közli a lap, — beismerte, hogy

voltak ilyen bolsevista tervek. — Emlékeztem alapján az a benyomásom, — mondotta többi között Krofta dr., — hogy a volt Csehszlovákia térségének szovjet csapatoktól történő megszállásáról és a lakosságnak a cseh medencéből való kivándorlásáról folytatott beszélgetésünk során Litvinov népbiztos inkább saját egyéni véleményének adott kifejezést. Elismerem, lehetséges, hogy abban az időben, amikor politikánk oly kevéssé előrelátó volt és nem ismerte fel a bolse-

HETI MŰSOR:

Péntek este: *Violetta*. Tiszviselő-est.
Szombaton délután: *Violetta*, filléres helyáradak.
Szombaton este: *Eva A* bérlés Vasárnap délután és este: *Eva*.
Hétfőn este: *Roninok kincse*, (Munkáselőadás).

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

BAKOS ISTVÁN nagy sikerrel szerepel Szatmáron, ahol a „János viléz” címszerepét játssza. Partnerei is mind ismerősei a debreceni közönségnek: *Iluskát* Csillér Ilus, a francia királykisasszonyt Kovács Irén, a francia királyt Szokoló Gyula játssza. Bakos István három napig vendégszerepel Szatmáron.

Az EVA felújításával Lehár egyik legszebb muzsikájú operettje kerül a Csokonai-színház színpadára. A világhírű zeneszerző 1911-ben bemutatott darabja joggal számít az operettirodalom klasszikusai közé. — A címszerepét Hódossy udit alakítja. Octave Bakos, Pipszi Kollár Livia, Dagobert pedig Rajz Jancsi lesz.

TIZENÖTÖDSZÖR kerül előadásra szombat délután a „Violetta” c. kémoperett, az Ungertársulat egyik legnagyobb sikerű ösbemutatója. A darab érdekese meséje, finom muzsikája, ragyogó kiállításai változatlanul vonzza a közönséget, úgy, hogy a „Bolond Ásvayné” és „Vén diófa” után valószínűleg a „Violetta” lesz a harmadik darab, mely 25 előadásnál is futni fog a színház műsorán.

A LEGSZEBB MAGYAR FILM SZÍNÉSZNŐ, Simor Erzszi vendégszerepel március 3-án a Csokonai-színházban a „Vén diófa” c. operettben. Simor Erzszi a napokban tért haza Olaszországból többnapos filmfelvételeiről. — A „Vén diófa” keddi előadásának másik érdekessége, hogy a betegszabadságon levő Nagy Csilla szerepét Moóry Lucy játssza.

A MÁRIA FŐHADNAGY március 6-iki bemutatójára nagyszabású előkészületek folynak. Ez a darab az idei szezon kimagasló operettjére, amely ma is szűföld házakkal kerül színre a Fővárosi Operettszínházban. — A darabot B. Unger István direktor képrázatos kiállításban, remek szereposztásban mutatja be. A címszerepben Kollár Livia játszik, mellett Erdész Irén, vitéz Molnár Iván, Rajz Jancsi, mecny Mihály, Süli Manyi és Kompóthy Gyula alakítják a főszerepeket.

FILM

A HUNGÁRIA filmszínház tegnap mutatta be az „Óplumkerítő” című filmjelműt. A darab közönségsikerre jellemző, hogy lapunk kritikusa sem tudott a bemutató alkalmával helyhez jutni s így beszámolókat a következő számunkban adjuk.

Csokonai Színház
Pénteken tisztviselőest filléres helyáradakkal
VIOLETTA
Jön március 3-án
SIMOR ERZSI

30-40 százalékkal emelik az ipartestületi tagdíjakat

Az előjáróság elfogadta a költségvetést — A közgyűlés március hó 21-én lesz — Az elaggott iparosok részére ingatlan vesznek

Az Ipartestület előjárósága tegnap dr. Koller József tanácsnok, iparhatósági biztos, majd Galamb Ferenc elnöklésével ülést tartott.

Lajos Béla bejelentette, hogy a múlt havi pénztári forgalom 5999 P volt. Bekattak a múlt hónapban 410 ügyet. Beszerződött 11, felszabadult 39 tanonc, töröltek 21 szerződést, ipart váltott 12, beszüntette iparát 21 egyén.

Lechner Lajos jegyző az IPOK tagdíjemelési ügyét ismertette, az eddigi 30 fillérről 50 fillérré emelték, ez 701 pengő különbözetet jelent, de fedezet még nincs rá. Addig, amíg fedezetet találnak, a régi díjat fizetik.

A polgármester meleghangú köszönetét fejezi ki az iparosok áldozatkészségéért és a bizottságok lelkes gyűjtőmunkájáért, melynek eredménye az, hogy az összes iparosok és ipari vállalatok cca 30.000 pengőt adtak a hadbavonultak családjai támogatására.

Galamb Ferenc elnök ismertette a zárószámadat, úgy gazdálkodtak, hogy 3000 pengőt megtakarítottak. 8000 pengővel volt több a bevétel, mint előirányozták, a többlet kiadás pedig 5000 pengő.

Az Ipartestület vagyona 136.000 pengő, terhe 69.700 P.

Filori Ambrus javasolta, hogy az elaggott iparosok vagyont ingatlanba fektessék.

Galamb Ferenc: Annakidején bizottságot küldtek ki ebben az ügyben.

Lajos Béla: Az elaggott iparosok részére otthon céljára kerestünk telket, de alkalmas, megfelelő árú nem találtunk, az ingatlan nem jövedelmezett volna.

Galamb elnök: A polgármester úrtól kértünk megfelelő telket. Ki is jelölte, de költségvetést kért a felépítésre és fenntartásra, az apoltak ellátására. Csak 20 személyes menház fenntartására az Ipartestület egész költségvetése kevés lenne.

Vangor Antal kéri, hogy a leg-
rövidebb időn belül keressenek megfelelő megoldást.

Tóth Gyula szántófeld vásárlást ajánl.

Dr. Csáthy ügyész: Nem hagyják jóvá a vásárlást.

Király Imre: Ma nem érdemes házat venni, mert mesterségesen felemelt az ingatlan ára. Rendíthetetlen hittel kell a jövőben bízunk és a győzelemért küzdeni. Ha most drága ingatlant veszünk, esetleg azért vessz el az elaggott iparosok vagyona.

Az elnök névszerinti szavazást rendelt el a felett, hogy vegyene-e ingatlant. *Igennek szavaztak 22-en, nemmel 16-an, így tehát elhatározták, hogy az elaggott iparosok részére ingatlant vesznek.*

Nagy József: Külföldön a pénzünk éppen olyan értékes, mint régen, az árut ugyanúgy kell fizetni. Ajánlja, hogy csak jó ingatlant vegyenek.

Krisch Károly kéri, hogy az egész kérdés kivételére, esetleg az építésre is tervet dolgozzanak ki. A pénz legjobb helyen a bankban van.

Ugyancsak Galamb Ferenc elnök ismertette a költségvetést, mely 71.000 pengős keretben mozog, de csak úgy vihető keresztül, ha a tagdíjakat emelik. A tagdíjakból 4000 P kiesés történt. A tagdíjakat a következő kulcs szerint emelné a közgyűlés: Segéd nélkül, legfeljebb egy tanonccal dolgozó iparos tagdíja évi 6 P, egy segéddel dolgozó évi 9 P, 2 segéddel dolgozó évi 12 P, három segéddel dolgozó évi 15 P, négy segéddel dolgozó évi 20 P, öt-hat segéddel dolgozó évi 30 P,

hét-nyolc segéddel dolgozó évi 42 P, kilenc-tíz segéddel dolgozó 54 P, tizenegy-tizenkét segéddel dolgozó 72 P, tizenhárom-tizenöt segéddel dolgozó évi 90 P, tizenhat-húsz segéddel dolgozó évi 120 P, húsz segéden felüli iparos évi 150 P, tagdíjat fizetne. Két tanonc egy segédnek számít, a pároson felüli tanoncot figyelmen kívül hagyják. A tagdíjemelés 30-40 százalékos.

Vangor Antal azt kérte, hogy az egyes ügyekben való eljárásnál a szakosztály megbíztóját is utazzon fel Budapestre.

A költségvetést elfogadták. A nyílt árusítási üzlettel bí-

„Minden magyar gyermek drága kincs, nemzeti vagyon”

Véget ért az Actio Catholica előadássorozata.

Tegnap ért véget az Actio Catholica előadássorozata. Ismét megtöltötte a Szevitts-tornatermet a nagyszámú közönség, amely nagy érdeklődéssel várta a záróelőadás színpadja előadóit. — Hogy nemcsak minőségileg, hanem mennyiségileg is sokat adtak mutatja az a tény, hogy közel két és félórát tartott az utolsó előadás. Az érdeklődésre pedig jellemző, hogy szinte senki sem ment el a vege előtt.

Dr. Divóky Adorján megnyitóját dr. Bánáss László olvasta fel, mert a kitűnő professzor közbefjött akadály miatt nem jöhetett személyesen.

Ezután dr. vitéz Mészáros Ede tartott magasszínű előadást a gyermekről. Hangzott, hogy az ember, a legmagasabbrendű lény, a házasságban magasabb érdeket szolgál isten akaratából: a gyermeket. Nem úgy, hogy pusztán az ember tenyésztése a cél, hanem úgy, hogy a születendő harmadiknak az emberré nevelődés lehetőségét is adja meg.

Cimkőrságban szenvedő magyar nemzetünk, elfeledted, hogy ez a szó: szent, a gyermeket illeti?

Ezt a szent gyermeket a ma világában száz veszély fenyegeti, a mozi, színház, irodalom, rádió részéről.

— Nekünk a legmagasabb fokú művészet sem kell, ha árt, ha kikapusztítja az élet forrását...

A gyermek születésének megakadályozásáról szólt ezután, elremitő adatokat sorolva fel. Rámutatott arra, hogy évente 200 ezer magyar gyermek nem születik meg, akiknek pedig meg kellene születnie.

Sorra vette a gazdasági, szociális és higiéniai okokat, melyekre legtöbbször hivatkoznak a születések meggátolásánál.

Pedig a család ellen is bűn a gyermektelenség, nemcsak a haza és társadalom ellen. Üres az élete a gyermektelen feleségnek. Igaza van a latin mondásnak: a gyermek nélkül házasság olyan, mint a nap, sugar nélkül...

A magyar társadalomban — mondotta befejezésül dr. vitéz Mészáros Ede — néhány éve divatos jelszó: **Mindent vissza. — Igen, mindent vissza!**

— Vissza a nő egyedüli hivatásához: a családhoz! A nő feladata maradjon a nevelés, a családon kívül legfeljebb csak orvosnő, tanítónő, tanárnő, óvónő lehessen.

— Vissza a magyarság régi 44 ezrelékes születési arányszámához. Ez csak a magyar családoktól függ. Rájtunk csak a magyar családok segíthetnek. Legyen a magyar jövő életének szimbóluma a bölcs és a tüzhely.

— Minden magyar gyermek drága kincs, nemzeti vagyon. Ezt az értéket senki sem pótolhatja, de ez pótol mindent.

Dr. vitéz Mészáros Ede előadása a közönség nagy tetszésével találkozott.

A plarista gimnázium ének-kara énekelt Ákos István tanár vezényletével, majd P. Varga László S J beszélt. Korunk eszmeáramlatai és a házasság viszonyát vizsgálta

rókra és a bedolgozókra testületi pótdíjat vetettek ki. A következő összegeket fizetik évenként: asztalos 120, ács 40, bádgos 30, fodrász 120, címfestő 15, cipész 120, csizmadia 80, cukrász 150, ékszerész 250, építőmester 150, szobafestő 50, fényképész 50, férfiszabó 250, hentes 250, kalapos 80, kárposztos 60, kerékgyártó 30, kovács 50, kőfaragó 30, kőműves 120, könyvkötő 40, lakatos 120, fogműves 30, műszerész 150, női szabó 150, nyomdász 60, kádár 30, sütő 180, szíjgyártó 30, szűcs 120, tetőfedő 15, timár 50, üveges 40, vendéglős 150, villanyszerelő 100, vízvezeték-szerelő szakosztályra 80 pengőt vetnek ki. Ezeket az összegeket az szakosztályok kivétel az üzlettel bíró és bedolgozó stb. tagokra.

A közgyűlés napját március 21-én délután 3 órában állapították meg, az Arany Bika dísztermében tartják.

Mondanivalójának lényege: A mai kor embere lényegét veszített ember. A mai eszmeáramlatok, amelyek végeredményben egy atheokráciát, egy istentelen országot akarnak létrehozni, gyökerében támadják a keresztény házasságot, amely pedig a jövő fejlődésnek egyetlen záloga. — Szembeszállt az új életbölcsességekkel, a házasság új szemléletével és rengeteg idézettel, megtörtént esettel lebilincselően érdekessé tüzdelte előadásában kifejezte reményét, hogy az emberiség átvészeli ezt a nehéz korszakot is.

P. Varga László előadását nem lehet egy beszámoló keretel közé szorítani. Nem lehet, mert papíron elsiklana az a szónoki hév és páratlan rutin, amely a jezsuita szónokiskolának ezt a prominens tanítványát jellemzi. Nem lehet, mert érvelésének főlényes biztonságát, mondanivalójának tetszetős, élvezetes, magával ragadó formálása s nem utolsósorban már említett érdekes történettel, idézettel, amelyek új perspektívákat nyitnak a hallgató elé — mindezeket nem adhatja vissza az újságíró.

Dr. Bánáss László prepost-plébános, az előadássorozat fāradhatatlan szervezője létrehozója mondott zárószavakat. Rámutatott arra, hogy a cél az volt: megtanítani látni az embereket. Látni ebben a nemzet életére kiható fontos problémájában.

Köszönetet mondott az előadók-nak, a közönségnek és mindenkin-nek, aki segítségükre volt az előadássorozat létrehozásában.

— Az előadássorozat nem ért véget — mondotta végül — megtoldjuk a jövő hét csütörtökjén egy órával: egy szentségimádási órával, a Szent Anna főplébánia templomban.

A nagyszámú közönség meleg ünneplésben részesítette a kitűnő prepostot és az előadókat.

Mussolini agrárpolitikájának ismertetése a Monti Kör összejövetelén

A debreceni Olaszbarátok Monti-Köre összejövetelt tartott, melyen a tagok szépszámmal jelentek meg. Az olasz élet és kultúra ismertetésének rendjén ezúttal a faszizmus agrárpolitikájának ismertetése került sorra, amiről dr. Bartha Emma okl. közigazda tartott tartalmas és élvezetes előadást.

Ma minden áram arra törekszik — mondotta — hogy gazdasági függetlenségét, a legnagyobb mértékben biztosítsa. Különösen fontos az önellátás biztossága mezőgazdasági téren. — Olaszország azok közé az államok közé tartozik, ahol Mussolini előrelátása folytán idejében felismerték a mezőgazdaság emez alapvető fontosságát és Németországhoz hasonlóan már jóval a mostani világháború előtt tervszerűen fejlesztették a mezőgazdaságot, hogy az szükség esetén eleget tehessen nagy feladatainak, a népelemezés és az életbevágóan fontos nyersanyagok biztosításának. „Olaszország

nak agrárállammá kell lenni, — még ha millárdokba kerül is” — mondotta a Duce, merthízen Itália sűrű lakosságának majd nem felel így is mezőgazdaságból és a lakosság erősen szaporodik ami egyébként alapvető célkitűzése a faszizmusnak. Ezért Mussolini már a húszas évek derekán lerakta a mezőgazdasági reform alapjait, a diadalmasan megvívta a „búzacsatát” (battaglia del grano), melynek eredményeként a gabonatermesztés terület, 4.700.000 hektárról 5.200.000 hektárra emelkedett, az évi átlagtermés pedig majdnem megkétszereződött.

A másik eszköze a mezőgazdaság fejlesztésének a totális talajjavítás (bonifica integrale), mely most is folyik s melyre már eddig 11 milliárd lírát fordítottak. A gabonacsata és a talajjavítás képezik a faszizma párt agrárpolitikája gerincét, mert mindkettő a munka dicsőretét, a faj egészségét és az ország függetlenségét szolgálja s amilyen mértékben emelkedett a mezőgazdasági produktivitása, ugyanúgy lépésről lépésre javult a mezőgazdasági népesség életszínvonala a szociális intézkedések egész sora által, amelyek nemcsak közelebb hozták a parasztot a földhöz, hanem diadalmasan gátat vetettek a városok felé irányuló vándorlásának is. Olaszország a végső győzelembe vetett hittel dolgozik fáradhatatlanul egy szebb jövőért.

Az értékes előadást — melyhez többen hozzászóltak a jelenlevők közül — Csobán Endre elnök közölte meg. Utána dr. özvegy Halmy Gyuláné úrnő mondta el Carducci „Planto antico” című költeményét olaszul és saját fordításában, végül a jelenlevők nagy érdeklődéssel olvastak pár fejezetet Colloidi Pinocchio c. regényéből. A Kör tagjai abban állapodtak meg, hogy a legközelebbi összejövetelt március 10-én, szerdán este negyednyolc órai kezdettel tartják meg a Pall söröző különszobájában.

MANSZ Anyák Iskolája

A MANSZ Anyák Iskolájában ma délután 5 órakor előadást tartanak dr. Czeplédy Sándor egyetemi tanár és dr. Pass László ev. esperes-lelkész. Szabad bemenet. Piac u 36.

A főispán hivatalvizsgálatot tartott Hajdúnánáson és megszemlélte a Bajtársi Szolgálat munkásságát

Szilassy László főispán dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyzővel, Kiss Lajos vármegyei számvevőszéki főnökkel, Torma Kálmán árvászeki elnökkel, vitéz Ujvárossy Sándor tb. főszolgabíróval, Czifra Mihály és Molnár Gyula vármegyei aljegyzőkkel Hajdúnánáson hivatalvizsgálatot tartott. Az ügyvitelt rendbenlevőnek találta és elismerését fejezte ki az ügyosztályok vezetőinek.

A délelőtti órákban megtekintette a tűzoltóságot, majd a délutáni órákban a Bajtársi Szolgálat működésére nézve tájékoztatta magát. Az egységes munkásság érdekében hasznos utasításokat adott a hajdúnánási Bajtársi Szolgálat eredményesen működő vezetőinek. A főispán és a vármegyei tisztviselők az esti órákban érkeztek vissza Debrecenbe.

Időszerű kislexikon

■ *Mius folyó*, amelyet a német hadijelentések emlitenek, a hatalmas orosz táblának egyik aprócska folyója, lenn az Azovi tenger vidékén. A mi Zagryva folyónkkal hasonlítható össze. A Donec vidék felső síkságának déli lejtőjén ered, Krasné Lukínál, innen déli irányban folyik, párhuzamosa a mostani arconallal. Táganrog mellett tágas vagy tíz kilométer hosszú torkolattal ömlik az Azovi tengerbe, amelynek vize mélyen nyulik itt bele a szárazföldre.

Kállay minisztereinek a keresztény kereskedelem feladatairól

Budapest, február 25. — Kállay Miklós minisztereinek a Baross Szövetség közgyűlésén hosszabb beszédet mondott, melyben elsősorban a magyar hadsereg hősi harcáról emlékezett meg. A beszédnek ezt a részét már tegnapi számunk vezetőhelyén közöltük.

A minisztereinek beszéde további során a kereskedelem problémáival foglalkozott s megállapította, hogy lehulltak a sorompók a keresztény magyar kereskedelem érvényesülése előtt, de gyenge lenne az a kereskedelem, amelynek minden lépésénél a háta mögött áll a törvényes és igazságos gazdasági szervezet, amely csak állami támogatás mellett tudna működni.

A strómanok és gazdasági egyetemes tevékenységét kizárólag törvénytel nem tudjuk megakadályozni addig, amíg a kereskedelem nem veti ki őket magából. A törvény célja csak a kereskedelem megadására lehet, ezt tartalommal megtöltött a kereskedelem feladata. Tartalom alatt nemcsak az érdekképviseleti ügyek szolgálatát értem, hanem főleg azt, hogy a kereskedelem keresztény és magyarrá tételének csak akkor van értelme, ha olyan hasznos polgárai vannak az országnak, hogy munkásságuk alapján meg lehet őket különböztetni azoktól, akik előttük ezeket a

pozíciókat betöltötték.

— A rohanó napok mai korában, amikor igen nagyok az egyéni problémák, amikor tudjuk, milyen nehéz megmaradni tisztességes kereskedőnek, innen kérek minden magyar kereskedőt, ne feledkezzen meg arról az alapelvről, amit az elnök úr igen helyesen fejezett ki: **tisztességes polgári haszon igen, — de hirtelen meggazdagodás nem!** Aki hirtelen gazdagodik, az elszakad, kiválik a magyar kereskedői közösségből, ezt az élet számtalan példája bizonyítja — s ki kell köszöbölni a magyar kereskedők sorából, mert az ilyenek a kereskedőnek nem munkásai.

— Mert nem elég eredmény az, hogy ennek, vagy annak az üzletnek a jövedelme nem az egyik és onnan a másik zsebébe kerül: a léleknek is meg kell változnia! Ellenszolgáltatást is kérünk azért, amit a nemzet, a törvényhozás és a kormányzat a magyar kereskedőnek nyújtott. Kérjük a magyar kereskedők lelket, hitét, bizalmát és áldozatkészségét, mert erkölcsi igazolást csak akkor kapunk mindazért, amit ebben az országban a keresztény magyar kereskedőlelért tettünk, ha az a réteg, az az osztály, amely a zsidó kereskedők helyébe kerül, más, külön, hasznosabb, magyarrabb, az országnak erőt s életet adó lesz.

„Debrecen szellemisége rokona és kiegészítője az erdélyi szellemnek”

Nagy nemzetpolitikai mozgalom indult meg a Debrecen-Kolozsvár kultúracsereben, melynek első lépése a „Hitel” íróinak debreceni szereplése volt.

A kolozsvári „Hitel” folyóirat írógárdája tegnap délután nagy érdeklődéssel kísért irodalmi és előadói szereplést a Déri Múzeum előadótermében. A nagy számú közönség soraiban ott láttuk dr. Kőlcsey Sándor polgármestert, Zöld József h. polgármestert, dr. Tatay Zoltán t. h. polgármestert, dr. Makai Sándor, dr. Papp Károly, dr. Flachbarth Ernő, dr. R. Kiss István egyetemi tanárokat, dr. Balogh Sándor városi főjegyzőt, dr. Papp Ferenc tanügyi főtanácsost, dr. Szondi György kir. főigazgató-helyettes és a debreceni irodalmi élet számos kiválóságát.

Dr. Hankiss János egyetemi tanár megnyitó szavai vezették be az előadást. Kolozsvár és Debrecen között még szivárványhíd sem kell álmodni — mondotta, — mert valóságos, kövek-ből álló és vasravezre készült híd vezet Erdély fővárosából az Alföld fővárosába. Az elnyomás éveiben hatalmasra nőtt erdélyi irodalmat csodáltuk és büszkék vagyunk rá, hogy ezt az irodalmat nem kell bemutatni Debrecenben. A Debrecen és Kolozsvár között meginduló kulturális csereben egy nagy nemzetpolitikai mozgalom indult meg és jut domináló szerephez és Debrecennek jutott a szerep, hogy először hallhatja ezeket a friss hangú, egyenes, bátor szavakban megnyilatkozó nemzetpolitikai szemléleteteket.

Albrecht Dezső országgyűlési képviselő „Magyar hivatás” címen tartott értékes, eredeti megfigyelésben gazdag előadást. Szólt a honfoglalás kori magyarság kultúrájáról. Ez a kultúra, melyet a délorosz pusztákról hozott, magasrendű, sajátos magyar volt. A kultúráváltás, vagyis nemzetünknek a keresztény kultúrába és ezzel az európai ságha való beilleszkedése éppen ezért kultúrája miatt bámulatosan könnyű volt. A magyarság

kultúrahordozó nép és egyáltalán kulturaterjesztő. Mint ék verődött be a nyugati s keleti műveltség közé és ezer éven át hivatást töltött be, anélkül, hogy ez a hivatás pontosan meg lenne fogalmazva. Most elérkezett a huszonegyedik óra, hogy szabatosan, határozottan és világosan megfogalmazzuk a magyar hivatást. Szükség van erre az öntudat ébredésére és a jövő szempontjából.

Szóltott Albrecht Dezső a nagy nemzetpolitikai feladatokról. Debrecen szelleme rokona és kiegészítője az erdélyi szellemnek és közösen kell végezni a nagy magyar feladatokat, melyekhez csak úgy juthatunk el, ha nem engedjük át magunkat Budapest járdoszalagjának. Tájégségünként szőhoz kell juttatni a magyar szellemet és ezeknek egybeolvasásából bontakozhat ki a magyarság hibátlan lelkikepe. Fel kell ismerni a fejlődés törvényszerűségét. Az európai rend évezredes tartóoszlopai vagyunk, szerves építői az európai közösségnek. A déloroszországi pusztákultúráig visszanyúló magyar kultúra magába tudta hasonlítani a germán és latin szellemet és ez a kultúra nagy hivatást őriz... Sok olyan kérdésünk van, amelyeknek tisztázása nélkül legfeljebb jobbra, vagy balra lehet lépni, de előre egyet sem. Már pedig mi előre akarunk menni. Hinnünk kell abban, hogy a most erjedő európai kialakulás egy jobb, egy szebb világ felé vezet, melyben megterem a jövőt hordozó magyar közösség.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Stehlo Eszter szavalt Reményik- és Bartalis-költemény mélyeséges átéléssel, finom hatásos előadásban. Majd Asztalos István, a Baumgarten díjas erdélyi író olvasta fel „Táltos ökör” c. népmesék üde hangján

DEBRECZEN 5 OLDAL 1943. II. 26.

zengő, remekbeszabott novelláját.

László Dezső országgyűlési képviselő „Hatalom és erkölcs” címen tartott mondanivalókban gazdag, élvezetes előadást. Körülbelül egyenlő katonai és gazdasági erők állnak ma szemben egymással — mondotta. — *s a végső győzelem annak az oldalán lesz, akinek nagyobb erkölcsi erőtaralékjai vannak a harcok végén. A magyar erkölcs a világháború óta mind a csonkaországban, mind az elszakított területeken tetemesen megerősödött.* A hatalom az elmult ezer év alatt töretlenül és csorbítatlanul a magyarság volt ezen a földön és ha erkölcsi értékünk nem csökken, újabb évezredekre is a mi kezünkben marad. A hatalom gyakorlása a szentkorona tanának alapján az egyetemes magyarság erkölcsi erőnk tette lehetővé eddig is és fogja lehetővé tenni ezután is, hogy a hatalom valóban az összes magyarság akaratát juttassa érvényre.

Boór Győző az Aero Szövetség légügyi felügyelőjévé nevezték ki

Kitüntetés számba menő kinevezés érte Boór Győzőt, a kiváló pilótát, aki az ifjúság soraiból nagyon sok kitűnő sportrepülőlt képezett már ki. A Magyar Aero Szövetség légügyi felügyelőjévé nevezték ki. Ezzel a kinevezéssel éppen azt a rendkívül szorgalmas akarjék értékelni, amelyet Boór Győző eddig már kifejtett. Nevét Debrecen és a Tiszántúl közönsége onnan is ismeri, hogy számos kimagasló és igen érdekes előadást tartott a MONK országgyűlésein, több nagy városban.

A polgári front erősítésére irányuló szolgálatán kívül Boór Győző más hazaftas kötelezettségének is olyan mértékben tett eleget, hogy ezzel is a legfelsőbb hely többszöri elismerését és kitüntetését vívta ki.

Barátai és tisztelői természetesen egész lélekkel örülnek a nagyszerű bajtárs előhaladásának, de távozásra érzékeny vesztésgel jelent Debrecen úri társadalmára nézve. Ennek az érzésnek adtak kifejezést a Boór Győző tiszteletere rendezett vacsorán, melyen meleg érzésekkel vetek búcsút és kívánták további nemzetnevelő munkájához jó egészséget, kitartást és erőt.

Tiszarát község ajándéka a debreceni hadikórház sebesüljeinek

Tiszarát község 234 pengőt juttatott el a főispáni hivatalhoz, hogy abból az összegből a debreceni hadikórházban ápolat sebesült honvédek részére szalmapapucsokat készíttessenek. Ezt az összeget, valamint a pénzügyi tisztviselők 81 pengő 60 filléres hasonlító adományát a papucsok beszerzésére fordították és a hajdúnási Közjóléti Szövetkezett háziipari osztálya már le is szállított 400 pár szalmafonású papucsot a debreceni hadikórházban ápolat sebesült honvédek részére.

Üzenetek a frontról

Tóth István honvéd a 131/47. B. tábori postaszámról megnyugtató szüleit és testvéreit Debrecenben: jól van, egészséges. Kéri őket, levelei kesése vagy elmaradása miatt ne aggódjanak. Szeretjé csókjait küldi. Levelet vár. Hasonlóképp megnyugtató szüleit és testvéreit Hosszúpályiban a 131/48. tábori posta számról Kovács József honvéd: jól van, egészséges. Kéri, hogy ne aggódjanak, hanem írjanak. Mindenkit csókol.

BESZÉLJUNK MÁSRÓL

Írta: IGNÁCZ RÓZSA

Könnyű mondani, hogy beszéljünk másról, mikor mindnyájunkat csak az érdekel, amiről nem akarunk beszélni s nem a „más”. Szegény anyám jut eszembe mostanában minduntalan. Rendkívül érzékeny volt, rendkívül tapintatos. Nem tudta elviselni az ellentéteket. — Örökké egyenlített a család tagjai között; örökké attól félt, hogy jelenlétében megbántanak valakit. Mindig a politikaért volt baj nálunk. A család fele Tiszáért rajongott, fele Károlyiért. Anyám előre reszeltett, ha rokonok érkeztek hozzánk. Csendes, meghitt beszélgetésekre vágyott, nem páráz vitákra. Egyszer nagyanyámat vártuk Bukarestből. Két leánya tanította ott a kivándorolt székely munkások gyermekeit; azokkal élt Bukarestben; a székely kivándorlók nyomorát s elbitangolását fajtájtuktól épen elég közélről látta ahhoz, hogy „ellenzék” legyen. Apám azonban Tisza-hívó volt. A lapok miatt robbant ki a hecc. Mert apám a messziről érkezett nagymamát úgy várta az állomáson, hogy zsebéből feltűnően kilátszott kedvenc kormányparti lapja. Nagymama persze meglátta rögtön...

Anyám, szegényke, gyanútlanul süttöt-főzött odahaza. Legszebb selyempaplanára húzta a suhogó lepedőt s előre elmosolyodott a gondolatra, hogy milyen jó lesz neki az anyja mellett gyerekek lenni egy-két napig, míg nagymama kipi-heni nálunk a hosszú út első felét. Azt szeretne volna, hogy nagymama minél később utazék tovább Kolozsvárra, s csak olykor-olykor rezzent össze arra gondolván, hogy valami megzavarhatja az együttléte boldog perceit.

— Csak ne kezdjen politizálni mama — biztosan ezt gondolta, mikor félig mosolyogva, félig aggodalmasan, mégis bizakodva kiállt a kapuba az érkezők elé. Aléoi, ami akkor történt, én egy szót se értettem, mert négyéves lehettem legfeljebb, de az arcom változása, a szavak indulata úgy futott végig rajtam, hogy éreztem a börtömön, mint az ütést.

A kocsi a ház elé kanyarodott. Apám meg se várta, hogy megálljon, kiugrott. Nagyanyám abban a percen rikácsolta a kocsisra:

— Forduljon! Egy percig sem maradjék!

Anyám halotthalvány lett. Alig tudta megkérdezni, hogy miért? Apám szóhoz sem jutott nagymanától, aki már visszafelé ült a kocsiában s megfelelt akkurátusan:

— Mert utalom Tiszát! A kocsi elkarikázott. Én úgy kapaszkodtam apámba elszántsán, mintha ő lelt volna Tiszá

István, akit nekem kell megvédenem. Mama a kapufélfának dőlt és cmlottak a könnyei. Később, mikor apám, fojtott indulttal mondott egy csomó mindent, amiből és egy szót sem értettem, azt kérdezte:

— Nem tudatok másról beszélni?

Az összeveszés igazi okát ma sem tudom s ma már nincs is kitől megkérdezni. Azt egy percig sem hiszem, hogy csak a különböző pártállás volt az oka. Ismertem azóta közélről nagy politikusokat is, akiknek a „világnézetét” egészen kicsi, személyes okok tették ellenkezővé. De az, hogy egymás gyöttrése helyett „másról kellene beszélni”, az örökké bennem marad. Szeretném is alkalmazni — nem Bodóné módjára — hanem csak azért, hogy elcsitítsak fájtó ellentéteket. Néha meg csak azért, hogy másoknak kellemes perceket szerezzek. — Igen ám, de ha a többiek ragaszkodnak — például — a kellemetlen témához, s Istennek nem akarnak másról beszélni? Mit lehet tenni ilyenkor?

Mostanában, akárhová megy, akármelyik társadalmi rétegbe tartozál, allandóan az enniválótorlól, a tüzelőről — hogy más kellemetlenséget ne is említssek — folyik a szó. Én — naivan — gondoltam, hogy épen mostanában kellene legalább időnként, azért is másról beszélni. Biztattam is a társaságomat s családom tagjait, hogy legalább mi, legalább egy héten egyszer, ne beszéljünk ezekről. Beszéljünk másról. Nem épen irodalomról, mert ez nálam véletlenül és sajnálatosan, egy kicsit kenyérkereset is — de legalább is: közös emlékekről, gyermekkorról, zenéről, vallásról. Akármiről, ami más, ami pihentet, ami üdít.

Összeül nálam a család s néhány barát. Felkészülve várom őket. Tele vagyok szebbnél szebb beszélgetni valóval. Ők tudják, hogy én másról akarok beszélni, tudtukra adom eléggé. Igen ám, de őket épen az érdeklő, izgató pillanatnyilag, amiről én hallani sem akarok. Egyik egy Sthümer-dobozban tojáást szorongat a háta alatt, le nem tenné az előszobában a világért sem; másiknak kiló mák van a retiküljében, azt nézi nagy aggodalommal, hogy nem folyik-e ki? A harmadik tüntetőleg a hideg kandallónak támaszkodik. Üdvözöljük egymást, egy pillanatra elnémulnak.

Most kellene másról beszélni. Keresem is már a szót, ami feleledtetné a pillanatnyi gyötrő gondokat, nyitnám is már a számat. S akkor a természetellenesen csendbe belekottyan a huzom ártatlanul.

— Küldtek fel vidékről. Nem feleznél meg velem egy kacsát?

Meghalt Nádudvaron az ország legöregebb embere

Százketéves korában temették el Gerecz István kovácmestert

Matuzsálemi kort ért el Nádudvaron Gerecz István kovácmester, akit a napokban temették el igen nagy részvét mellett. Százket évig élt a kovácmester, akit utolsó újjára ügyszólván az egész Nádudvar elkísért.

Gerecz István 75 éves koráig szakadatlanul dolgozott és megtartotta szellemi frissességét élete utolsó napjáig. Hatálát agkori végelgyengülés okozta. Betegség nem győrtle és rokonsága szerint nem is emlékeznek arra, hogy beleg lett volna huzamosabb ideig. Gerecz Istvánnak három gyermeke volt, de túlélte

őket, felesége is elhalt már régebben. Egy unokája van életben, aki támogatta öreg napjaitban.

— Egy rovásírásos levél vándorlása Rómán keresztül Lévára. Budapestről nemrégiben egy levél címre rovásírásos levelezőlapot küldöttek, melynek címe is rovásírású volt. A posta a lapot Rómába irányította, az olasz posta pedig a magyar követségnek kézbesítette. A magyar követség a rovásírást rendes írásra ültette át és külön borítékban a címzettnek Lévára továbbította.

HIREK

DOLGOZTIASS, HOGY DOLGOZHASS!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 20-án reggel 8 órától, február 27-én reggel 8 óráig: „Kigyó” Plac u. 71. telefon: 30-95. sz. — „Tisza” Péterfia u. 61. sz. telefon: 24-52. — „Csillag”, Árpád-tér 1. telefon: 29-52. — „Isteni gondviselés” Petőfi-tér és Tekei u. sarok, telefon: 32-81. — „Mátyás király” Nyilastelep, Vámospécsi út 16, telefon: 32-10.

A Csokonai Kör vasárnap Szatmáron vendégzerepel

A debreceni Csokonai-kör, mint arról már beszámoltunk, vasárnap matinéit rendez Szatmáron, az ottani Kőlcsey-társaság meghívására. A szatmári közönség nagy érdeklődéssel várja a debreceni írókat és előadóművészeket és a rendező Kőlcsey-kör minden előkészületet megtett a debreceniek fogadására.

A Csokonai-kör tagjai szombaton délután érkeznek Szatmárra, ahol fogadtatás után szűkkörű ebédet vesznek részt, majd megtekintik a város nevezetességeit. A Csokonai-kör tagjaival együtt Szatmárra érkezik dr. Kőlcsey Sándor polgármester is. Szombaton a debreceni írók közös vacsorán vesznek részt.

Vasárnap délelőtt a németi ref. egyház templomában az istentiszteletet Baja Mihály, az országosnévű költőpap látja el. A matiné dr. Pap Károly egyetemi tanár, a Csokonai-kör elnöke mond megnyitó szavakat. Csokonai, Oláh Gábor és Gulyás Pál költeményeket szaval. **Bíró Janka**, „A debreceni lélek-ről” tart előadást **Csobán Endre** főlevéltáros, a Csokonai-kör főtitkára. Verseiből felolvassza **Tóth Endre** író. „A magyar lélek-ről” előadást tart **dr. Juhász Géza** író. **Benyóvszky Pálnak**, a Csokonai-kör örökös tagjának költeményeit szavalja **Bíró Janka** szavalóművész. **Baja Mihály**, a Csokonai-kör és Petőfi-társaság tagja felolvassa „A debreceni Kollégium” c. költeményét. Megnyitó és zárószavakat mond **Sárközy Lajos** ref. lelkész, a Kőlcsey-társaság elnöke.

— **Egy hírneves orvos halála.** Tegnapi éjszaka dr. Melha Armand, az ismert budapesti orvos szívrohamot kapott és bár kéznél volt az orvosi segítség, mert felesége orvosnő, szívszélhűdés következtében néhány perc alatt meghalt. Dr. Melha Armand ifjú korában diákvezér volt, majd bekapcsolódott a politikába és hosszabb ideig tagja volt a fővárosi törvényhatósági bizottságának. Fiatal orvos korában, mikor mentőorvosi szolgálatot teljesített, egy alkalommal a Dunából kimentett egy öngyilkos asszonyt, amiért megkapta az arany életmentési érmet. Az első világháború idején önként jelentkezett frontszolgálatra és a háborúból számos kitüntetéssel tért vissza. Ötvenkilenc éves volt.

— **Allitszi kinevezések az OTI-nál.** A belügyminiszter az allitsztek létszámába Kovács Jánost, Lovász Józsefet, Pere Sándort, Tamáskó Bertalant, Sós Lajost, Hermell Frigyesnéit és Németh Istvánt második osztályú allitszteké kinevezte a debreceni OTI-nál.

— **Megkegyelmeztek tíz házra ítélt norvégnek, akiket az év január 7-én ítélt el az északi SS rendőrhírső.**

Az éjszaka

*Az éjszaka nekem szökehajú lány!
Csillogó, ködlő hajzuhatau
Porzik a lelkem előtt asztóthben
S én alszom a fénylő zápor alatt.*

*Befonja a lelkem, a vérem, az álom
Kigyóhajlású arany-babona.
Bilincsbe verik a testem, a vágyam.
Lekötve imillen fekszem az dgyon
S ködképeket kerget az álom oda,
Fehér, puha, lágy kis kéz szívem éri,
Lelkemet két szem szítja lobogva.
... Beszítél lassan az ómló aranypor.
Mint a tengerpart tiszta homokja.*

*Az éjszaka nekem szökehajú lány!
Az éjszaka az én titkos szeretőm!
Mennyasszonyi fátylát lebontja pirulva
S jön csóktüzes ajkkal vágytól remegőn...*

HANGAY SÁNDOR.

Mosószappan pótszer kiosztás

A Közellátási Szervény 1. sz. szelvényére március elsejétől kezdve 15 napig a felnőttek, gyermekek, testi és nehéz testi munkások egyformán fél kiló „Textilszappan” elnevezésű mosópótszert vásárolhatnak. — Egy-egy háztartás annyiszor félkiló textilszappant vásárolhat, ahány Közellátási Szelvénye van. A textilszappan beszerzése mellett a külön kiadott hirdetések szerint szappanjegy szelvényeit is be lehet váltani. Aki tehát textilszappant szerez be, annak a szappanjegy beváltásához való joga épségben marad.

A textilszappan barnaszínű kenőszappanszerű pótszer, amelyet közintézmények a fehérneműek mosásánál általában igen jó eredménnyel használnak s amelynek használata a magánháztartásokban is jelentékeny szappan megtakarítást eredményezhet. A textilszappan használata a ruhaneműekre

nézve ártalmatlan s azt ugyanúgy kell használni, mint a szappanforgácsot.

Felhívom azokat a cukorrel-árusításra kijelölt fűszerkereskedőket és szappankereskedőket, akik a textilszappan eladásával foglalkozni kívánnak, hogy utalványaik átvétele végett a Közélemezési Ügyosztály utalványozási osztályánál e hó 26-án pénteken vagy 27-én szombaton délelőtt a hivatalos órák alatt jelenkezzenek. A textilszappannak a kereskedők közti elosztását két nagy kereskedő végzi. A textilszappan ára a kiskereskedőknek kilonként 2 pengő 50 fillér, a fogyasztóknak 2 pengő 69 fillér. Azt, hogy a beváltott szelvényekkel mikor kell leszámolni, későbbi hirdetésekben fogom közölni. Az utalvánnyal ellátott kereskedők tartoznak üzletükön feltűnő helyen jelezni, hogy textilszappan jegyre kapható.

Polgármester.

— **A Szent Erzsébet Egyesület** február 27-én délután 5 órakor teát rendez a MANSZ helyiségében dr. Hankiss Jánosné, az új elnök tiszteletére. Elnökség.

— **A „Kisérleti Könyha” VI-ik tanfolyamának záróvizsga ünnepe** ma, péntek délután 4 órakor lesz a Rothermere-utca 8. sz. alatti helyiségben, melyen minden érdeklődőt szívesen látnak. A következő tanfolyamra a beírás folyik, melynek kezdete március 1-én lesz délután 3 órakor. A már beírtak is akkor jelentkezzenek. A tanfolyam díjtalan. Polgármester.

— **Nem azonos.** Bisi László üvegeségét, Szepességi-utca 24. szám alatti lakos nem azonos azzal a Bisi Lászlóval, kit a Nyugati-utcai veredékes bűnyűgyében elítélt a törvényszék.

— **Hirdetmény.** Felkérjük a koresolyázó vendégeinket, hogy a városi jégpályáról még el nem vitt koresolyázó felszereléseiket március 1-ig elszállítani szíveskedjenek, mert azoknak esetleges eltűnéséért felelősséget nem vállalhatunk. A városi nagyerdei jégpálya gondnoksága.

— **Mannerheim finn tábornagy** légschuruban megbetegedett.

* **Eljegyzés.** Mezei Klárka és Schwarcz Miklós jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

* **Dr. Naményi Gyuláné** Szentendrey Olga gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában március elsején tanfolyamkezdés. Előkészítési államvizsgára. Vidékieknek vasútkedvezmény. (Eng. 6475.) Telefon: húsz-hetvenhét, Batthyány 1.

* **Új tanfolyam kezdődik március 1-én** a Simai gyorsíró-gépiró- és szépíróiskolában. Piactér 78. Előkészítési államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. kir. főig. eng. szám: 1359/1941—42.

Az utolsó avar

A múlt héten Debrecenben meghalt **Bakody Antal**, a kolozsvári piarista gimnázium egykori igazgatója. Holtestét Nagykárolyba szállították és ott temették el a koporsóját az egész város részvétele kísérette a temetőbe.

Néhány Bakody igazgató egyik rendtársa meghalában érdekes mozzanatokat közölt az erdélyiszerte ismert piarista tanárról. **Bakody Antal** az 1948-as összemlást követő főhatalomváltás éveiben került a temesvári piarista főgimnáziumhoz. A tanügyi hatóságok azonban nem akarták megengedni, hogy Bakody főtisztelendő taníthasson. A névelmezés jól ismert receptjeivel azt bizonyították, hogy Bakody professzor — nem magyar. Bakody Antal azonban csatát nyert az akadékoskodó román tanügyi hatóságokkal szemben. Bebizonyította nekik, hogy — avar származású. Ezt a magyarságot a tanügyi hatóságok elfogadták és megengedték, hogy magyarul taníthassa növendékeit...

Igy lett Bakody Antalból az utolsó avar és így volt ő az egykori Romániában az avar kisebbség egyetlen élő tagja.

— **Lefejeztette magát a vonat** Brankov Lázár zombori fiatalember. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **Eszrevétlenül égett a ház**, a fagaz megölt egy házaspárt. A kárpátaljai Árdánháza községben Fehér András erdei munkás fagerendákból épített házának a kémény melletti falában a gerenda meggyulladt és a sártapasz alatt napokon át rejtve égett. A keletkező gázról Fehér Andrásné rosszul lett, mire ura bevitté az ungvári kórházba. Fehér hazatért, azonban másnap őt is hollan találták lakásában. Megállapították, hogy a kifejlődött fagaz fojtotta meg.

— **Az osztályorszájak tegnapi húzásán** 10.000 pengőt nyert: 82926, 5000 pengőt nyert: 28604, 4000 pengőt nyertek: 3582 3966 52021 71908 80461. 3000 pengőt nyertek: 40407 55776 65117. 2000 pengőt nyertek: 12275 22969 26552 45628. 1000 pengőt nyertek: 4992 13789 30323 75445 86221. 800 pengőt nyertek: 3722 26634 32385 38311 42160 59136 60913 66239 80351 81489 93299. 600 pengőt nyertek: 46867 55155 86505. 500 pengőt nyertek: 1327 2679 14150 13845 40656 48524 52972 57843 61403 67142 76760 77357 87863 300 pengőt nyertek: 1129 1943 2713 3548 8169 11265 11618 12539 14058 14891 14933 16773 19821 20629 20783 23383 23366 32013 33658 34033 34824 36635 40272 41837 46284 48963 53120 54542 55212 55415 55511 58867 61681 61860 62521 64022 64215 64266 66541 71123 71609 71953 75005 76596 76874 81927 28989 83131 84830 86665 89302 92248 94996 98629 99446.

— **Megállította a gyorsvonat**, egyháznapi fogházra ítélték. Beregszászról jelentik: Egy vídámhangulatú várkúlsai eljegyzés után a vendégek még sokáig maradtak együtt. Közöttük volt Koris István nevű fiatalember, akinek már csak akkor jött az eszébe, hogy másnap fontos tárgyalása van, amikor a személyvonat elment. Koris István gondolt egy merészet, kiment a pályatestre és villanylámpával leállította a nyílt pályán a gyorsvonatot, amelyen egyik miniszter is utazott. Könnymű cselekedetéért felelnie kellett és most állott vádlottként a beregszászi törvényszék elé. A tanúk igazolták a vádbeli cselekményt és a bíróság Koris Istvánt egyháznapi fogházra ítélté, az ítélet végrehajtását azonban három évre fel függesztette. A bíróság figyelembe vette a vádlott jóhiszeműségét és büntetlen előéletét.

GYÁSZROVAT

Vitéz Katona István timár mester 59 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Lakás: Herceg-utca 14. Temetését Bartha vállalata végzi.

Komoróci, miniszterapáti Dudinszky Emil ny. kasszéri főtiszt 85 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél négy órakor lesz a köztemető II/b ravatalozójából g. kat. szertartással. Lakás: Kossuth-u. 65. Pusztai temetkezés.

Balogh Józsefné Hegedűs Juliánna 19 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután fél három órakor lesz a köztemető II/b ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Vas Gereben-u. 7. Pusztai temetkezés.

Dr. Dévai Zsigmond meghalt. Özv. dr. Dévai Zsigmondné szül. Pollitzer Ada fájdalomtól megtört szívvel jelenti úgy a maga, valamint az összes rokonok, kezelő kollegái, jó embereink és hűséges gondozója, Kovács Erzsike nevében is, hogy drága jó férje, dr. Dévai Zsigmond nyugalmozott aranydiplomás kör- és OTI-orvos, MÁV orvosi tanácsos, az Országos Orvosszövetség örökös tagja, a csonka biharmegyei fióknak éveken keresztül volt alelnöke életének 87., legszébb házasságát 49. évében hosszas, fájdalmas, de türelemmel viselt betegeskedés után február hó 25. napján örökre elpihent. Földi maradványait február hó 28. napján déli 12 órakor kísérik a debreceni zsidó temető halottasházából örök pihenőre. Béke hamvaira.

A közlemezési ügyosztály felhívása a sütőiparosokhoz

Felhívjuk a sütőiparosokat, hogy a március hó elsején történő elszámolás pontos teljesítése végett viszonteladóktól, in-ézményektől az utalványokat, elismervényeket és jegyzelvényeket saját érdekükben vonják be s így lisztkezelőikről kimerítő elszámolást adjanak, hogy hónapvégi zárási munkánkat elvégezhessük s a sütőknél kint levő lisztkezelőket megállapíthassuk. Kívánatos, hogy ez alkalommal a sütőiparosok az elszámolás megtevése s a lisztutalványok átvétele végett személyesen jelentkezzenek. Polgármester.

— **Görögországban felemeltek** a napi kenyéradagot az edgi 190 gramról 220 gramra.

— **Felakasztotta magát** Kemeri Sándor 40 éves hajdúszóválti lakos és mire rátaláltak, meghalt. A vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy miért lett öngyilkos. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Kötényt kapnak egy fővárosi fürdő meztelen szobrá.** A fővárosi pártértekezleten Miklós Ferenc bizottsági tag megemlítette, hogy az egyik külterületi fürdő előcsarnokában olyan domborművet helyeztek el, amelyen teljesen meztelen nők és férfiak láthatók. Elismeri a dombormű művészi értékét, de attól fél, hogy a környék egyszerűbb népe nem érti meg a művész fogását. Szendy Károly polgármester a pártértekezlet nagy derűsége közben bejelentette, hogy a dombormű meztelen alakjait köténnyel látják el.

— **A leventék között 250.000 adag vitamintápszerrel** osztanak ki. A kis dobozokban C vitamin van cukrozott por alakjában. Egy doboz egyháznapi adagot tartalmaz. A dobozban kis mérce van és így a levente kimerítheti magának a napi adagot. A vitamintápszerrel a leventék díjazásul kapják.

Ismerjük meg városunkat

Lónyai-utca

A Lónyai-család neve szoros összeforrás a magyar nemzet történetével. Egyike a legrégebb magyar családoknak. A hagyomány szerint a lázadó Koppány nemzetségéből. mások szerint a Keme nemzetségből ered. Nagy-lónyai és vásárosnaményi Lónyaiak igen gyakran szerepeltek a magyar történelemben leginkább a XIII század óta. Kiváló közigazdák, nagyszerű hadvezérek, diplomáták és politikusok, birtokos nemes urak voltak. Egyszerű nemesek vagy grófok. Császári és királyi kamarások, sőt az egyik Lónyai, Lónyai Elemér gróf Rudolf trónörökös övegyét vette feleségül. Cimerük a cimerepajzsban „kezetfogó” két oroszlán, egyik karddal, másik három makkos tölgyággal sokszor szerepelt az egykori harcokban. Első ismert őseit a helyi kőfaragó család 1245-ben, László mestert azért, mert nagyon kitüntette magát, IV. Béla király megerősítette azokban a jávákban, melyeket még I. Béla királyunk alatt szerettek. Ebben az ütközetben László mester atyja és testvére el is esett. Jakab comes de Lonia az első, aki Szatmár vármegye főispánja volt és főle származnak egyes ágban a későbbi Lónyaiak. Bereg, Bihar, Kraszna megyékben szintén Lónyaiak főispánok voltak és egyikük, mint Magyarország vellei követé 1504-ben aláírta azt a szerződést, mely szerint a köztársaság évi 30.000 aranyat fizet a magyar királynak a török háború céljaira. 1547-ben egyik Lónyai István feleségül vette Báthori Katalint, akivel mérhetetlen birtokot kapott, Lónyai Zsigmond Bethlen Gábor udvari tanácsosa volt és kitűnő hadvezér, akiről a fejedelem a császárhoz is követül küldött és ő írta alá a pozsonyi békét. Nagy érdemei voltak a linzi-béke megkötésére érdekében is. A protestáns rendek őt jelölték a nádori méltóságra, mint Kraszna és Bereg vármegyék főispánját és egyik leánya a szerencsés sorsú Kemény János menyasszonyaként 116.000 tallér értékű ékszerrel adta, hogy kiváltja aráját a tatár fogságból. Baróci, grófi rangot, császári és királyi kamarási voltot nyertek többben a családból és a legújabb időkben is élénk közéleti, politikai pályát futottak be. A diplomata Lónyai Elemér, Stefania férje. Lónyai Gábor, aki a reformkor nagy politikusa volt és Kossuth Lajos pártfogójaként ő segítette az Országgyűlési Tudósítások kiadásában, különösen Lónyai Menyhért szerepelt a legutóbbi időkben sokat és tevékenykedett a magyar politikai és közgazdasági életben. Már a reform országgyűléseken feltűnt, mint Bereg vármegye követe és inkább Széchenyi mellé állott és írta híres „Pénzügyi levelek” című frásait, erős bírálója Kossuth pénzügyi elgondolásait. A Szemere Bertalan kormányában pénzügyi államtitkár volt, Világos után menekülnie kellett, de később kegyelmet kapott és mikor 1850-ben hazatért, egyik legtevékenyebb közgazdasági elméjé volt. A Magyar Földhivatal és az Első Magyar Biztosító Társaság megalapítói között első helyen áll, közgazdasági irodalmunk egyik úttörője, volt közös pénzügyminiszter, grófi rangra emelte a király, aztán közös külügyminiszter lett Andrassy Gyula után 6 lett miniszterelnök.

Nevéhez, alkotó munkásságához csaknem minden odanőtt a XIX. század végén, míg a politikai harcok felmorzsolták népszerűségét, de a temetésén kibékült a nemzet vele és országos gyász közben temették el.

A Lónyai név tehát méltán került a debreceni utcák neve közé,

mert akármelyik névadó érdemeit nézzük, kivétel nélkül mind, mind tevékeny szerepet játszottak a magyar történelem folyamán a magyar életben.

Bélyeggyűjtés

Egyik előző számunkban a bélyegkeletkezését ismerttettem, most a bélyeggyűjtés és az ezzel kapcsolatos bélyegtudomány a filatelia történetét kívánom rövid vázlatokban ismertetni.

A bélyegkelet 1840-ben forgalomba kerülve rövid időn belül közismertté és keresetté lett, amit legfőképpen az igazolt, hogy már 1849-ben megalakult a világ legelső bélyeggyűjtő egyesülete, a londoni „Philatelic Society”. Ezt követte 1857-ben a párizsi „Société Française de Timbrologie” és innen kezdve egymásután alakultak meg egész Európában a bélyeggyűjtő egyesületek. Hazánkban 1860 körül kezdett a bélyeggyűjtés térni hódítani, de majdnem 25 évig rendszertelen, magánjellegű összejöveteleket tartottak csak gyűjtőink, míg végre 1884-ben megalakult a „Levelibélyeggyűjtők első hazai egyesülete”, a LEHE, mely a mai napig is megtartotta vezető szerepét. A legelső magyar bélyegkereskedést Prückler Klára, a közszerevetnek és közbizalomnak örvendő drága „Prückler mama” 1874-ben alapította Budapesten, Koronaherceg utca 8. sz. alatt.

Az első bélyegszaklap, a „Senféle „Illustrierte Briefmarken Journal” 1874-ben indult meg. Ezt követte 1883-ban a „General Anzeiger für Philatelle”, míg a legelső angol szaklap, a „Monthly Journal” csak 1890-ben jelent meg. A legelső magyar filatelista szakmunkát Dessewffy Miklós gróf, a magyar speciális gyűjtés megteremtője és atyamestere írta. 1893-ban, Ennek az alapvető munkának címe: „A magyar bélyegről” volt.

A francia frank teljes leromlását a következő, francia újságokban megjelent hirdetések igazolják:

„Eladó egy 10 HP Citroen-autó. A vételárat levélbélyegekben is elfogadom.” Vagy: „Tenyész angora-nyulakát adok egy teljes francia gyűjteményért.”

Azután: „Jó karban lévő teljes házhoz tartozó franciák, belga vagy luxemburgi bélyegkeletért.” És végül: „Teljes ellátást kaphat, ha bélyegben fizet.” Szegény francia frank!

Edward S. R. Green ezredes, híres amerikai gyűjtőnek hagyatékában sok egyéb kincs között egy bélyeggyűjtemény is maradt, melyet a szakértők 1 millió 300 ezer dollárra értékelték. — Elképzelhető, hogy micsoda értékes darabok lehettek ebben a gyűjteményben, mely magyar pénzben kb. 7 millió pengőt ér! Az amerikai szaklapok szerint ez volt az egyetlen gyűjtemény, amelyben a hűres „város-postai bélyegkelet” egytől-egyig megvoltak. Hogy ez meg mit jelent, azt a katalógusok „ült” betűl ják csak megmondani, vagyis ahol a katalógusok is csak „hoz-závetéleges, képzelti árakat” közölnek, rendszerint őt, de elég gyakran hatbetűs számjegyekkel!

A világhírű 1 és 2 pennys Mauritius bélyegkelet kisért egy ottani vésnök, Joseph Bernard véste vörösréz nyomólemezre. Amikor ezekből a bélyegkeletből 1-1 százast ív már elkészült, észrevették, hogy a hivatalosan megállapított POST PAID szavak helyett a vésnök a POST OFFICE szavakat véste a lemeze-re. A további nyomást erre rögtön beszüntették és ennek tulajdonítható, hogy a ma még meglévő pár ilyen darabnak miért van olyan nagy világhíre és ára.

Kövel beszakította fejét játszótestvére Markarián Eduárd hétfős elemi iskolai tanuló, Ajtó-utca 10. szám alatti lakost az iskola udvarán egyik játszótestvére kövel fejébe dobta és a kövel beszakította fejét. A mentők köztölték be erősen vérző sebeit. — Hasonló baleset érte Balogh Ilona 10 éves elemi iskolai tanuló, Kétfalombó-utca 10. szám alatti lakost, aki az iskola udvarán egyik társával összefutott és homlokán felrepedt a bőr. A mentők köztölték be sebeit.

Új iparosságok

Dr Koller József tanácsnok, mint iparhatósági biztos avatva fel tegnap segédde az Ipartestület előjárósági ülésén az alábbi felsorolt tanulókat:

Pál Antal kőműves, Fülöp Miklós gombkötő, Adler Tibor kalapos, Szegedi Ernő órák, Junger Sándor férfiszabó, Mártonffy Lajos szobafestő, Borbély Amália nőiszabó, Berki Sándor timár, Ambrus Ilona nőiszabó, Horovitz Ervin aranyműves, Ökszerész, Krausz Éva nőiszabó, Domokos Olga nőiszabó, Tréki István műszerész, Horváth Szabó Géza férfiszabó, Bajdó Erzsébet női kalapkészítő, Vida Etel nőiszabó, Balla János sütő, Hevesi Imre férfiszabó, Ács Irén fodrász, Szodrai Juliánna nőiszabó, Tóth Juliánna nőiszabó, Tóth Lajos kőműves, Csuka Sándor kőműves, Varju Ferenc autószerelő, Benedek József vasszerelő, Szatmári Gyula kocsigyártó, Palánki János timár, Farkas József férfiszabó.

A felavatott új segédkehez Csöcsits Lajos intézeti tartalmas beszédet. A magyar ipar már sok dicsősége szerzett az országnak. Rámutatott a helyes fejlődés útjára, a továbbképzés fontosságára. Kérte őket, hogy nagy gondjával tanuljanak tovább, mert az életben a tulajdonképpen szakmai tanulás most kezdődik. Mélyítsék el tudásukat és fokozt szorgalommal dolgozzanak, hogy mel'ök legyenek itthoni törekvésükkel a hősiessen küzdő honvédekhez és öregbítsék a magyar ipar becsületét.

Százezer pengő értékű aranyékszert koboztak el egy budapesti asztalról

Hatvanhárom karkagyűrű, 6 arany nyaklánc, 22 arany karkötő, 10 férfi arany karóra, egy aranykereszt, 8 arany medaillon, csaltok, mellűk mintegy százezer pengő értékben szerepeltek Budapestben egy elközsi bűnpertben Ezek az ékszerek özv. Löbl Lipótné tulajdonai voltak, aki több ékszerész segítségével vásárolta össze. Az értékek engedély nélküli vásárlása miatt kihágás címén indult meg az eljárás az özvegyasszony ellen, de az ügy elvült, mire az ügyészség a valótábróságához elközsi indítványt terjesztett. A büntető-törvényszék tárgyalta a nem mindennapi elközsi pert, ki hallgatta özv. Löbl Lipó né, aki elmondta, hogy az lközsi-bűnfe fagylalozójának volt a bérlője és havonta 5-6000 pengő tiszta jövedelemmel rendelkezett. Pénzét ékszerkebe fektette abban a tudatban, hogy ez nem törvénybe ü köz cselekmény. Arra gondolt, hogy öregségére az értékesítésből majd házal vásárol magának. Az elnök felmutatta előtte a lefoglalt ékszereket, közlök egy nagyon szép férfi aranyórát, amelyre azt mondta, hogy a férje saját részére vásárolta. Az aranyeműk elközsiát elrendelték. Az ítélet nem jogerős.

Véres zendülés a Sing-Sing fegyházban. Amerika leghírhedtebb fegyintézetében, a Sing-Sing fegyházban zendülés tört ki a napokban a zendülék az általános élelmezési korlátozások miatt fellázadtak, kilörték zárkákiból és megrohanák fegyőreiket. Több fegyvert magukhoz kerítettek s utá a véres harcot vívtak a rendőrséggel. Az özszecsapás nyomán három rendő és hét fegyenc meghalt, több pedig súlyosan megbesésült.

Üveggel fejbütötte haragosa a Déri-téren gyanútlanul haladó Nyika Imréné 27 éves asszonyt, Mester-utca 21. szám alatti lakost. A mentők köztölték be sebeit majd a sebészeti klinikára szállították.

Uray Tivadar kormányfőtanácsos. A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Uray Tivadar, a Nemzeti Színház örökös tagjának a színművészet terén szerzett érdemei elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Kinevezések a debreceni egyetemen. A debreceni Tisza István tudományegyetem rektora Sulyok Sándor okleveles református lelkész, főiskolai képestű gyakornokot egyetemi fogalmazógyakornokká, Módy Gyula László és Fazekas Pirocska egyetemi gyakornokot irodaségdítsttő a XI. fizetési osztályba, H. Schreiber Lujza és Petry Béláné egyetemi díjnokokat egyetemi kezelővé kinevezte. A kinevezéseket a vallás- és közoktatásügyi miniszter megerősítette.

Istentszletek rendje az izraelita templomokban. Pénteken este mindkét templomban 5.25 órakor. Szombaton reggel mindkét templomban 7 órakor, délelőtt a Kápolnási utcában 10 órakor, Szombaton délután a Kápolnási utcában 3 órakor, délután mindkét templomban 3.30 órakor szombaton este mindkét templomban 6.10 órakor. Köznap reggel mindkét templomban 6.30 órakor köznap este mindkét templomban 5.40 órakor. Csütörtökön jam kippur kátán a Kápolnási utcában déli 12 órakor, a Deák Ferenc utcában 5.10 órakor. Az orth. izr. templomban pénteken délután 5.10, szombaton délelőtt 8. délután 4 órakor. Szombat kezdete 4.58 órakor, kimenetele 6.10 órakor.

SPORT

A DVSC kétkapus edzéssel készült a vasárnapi ungvári mérkőzésre. A Rusj ellen játszó csapat valószínűleg Nagy Mihály — Csokai, B. Nagy — Honti, Mester, Zilahy — Szabó, Tisza, Szilágyi, Mihók, Sidik összeállításban lép a pályára. A csapat javuló formát mutat, a csatársornak is jobban megy és remény van rá, hogy a Rusj ellen megszerzik az első tavaszi győzelmet az UAC elleni döntelen és a nagyváradi vereség után.

Hűsz új nevezést fogadott még el a levele labdarugó bajnokság intézősége és ennek következtében a VI. kerület mérkőzéseiben a részvevők névsora is kibővült a Fegyverneki LE, Tiszaburai LE, Tiszaroffi LE, Hajdúnánási LE, Nagyszénási LE és a Békés-sámsoni LE csapatával.

Olaszország lemondja a nemzetközi találkozókat a háborús erőfeszítésre tekintettel valamennyi sportágban.

Az országos vasutas birkozó csapatbajnokság vasárnap délelőtt kerül lebonyolításra a DVSC rendezésében. A MÁV Egyetértés dísztermében. Országos nevű birkozók érkeznek Debrecenbe a fővárosból és a vidék legnagyobb városából. A DVSC is teljes birkozógárdáját indítja a bajnoki küzdelemben. Budapestról a Törökvis, BVSC és Testvériség indítja birkozó-csapatát.

A vasárnapi bajnoki nyitány mindjárt érdekes mérkőzéseket hoz az NB I-ben. Különösen a Ferencváros—Közösvár, Csepel—Újpest, Szolnok—SalBTC, Vasas—Szeged, Nagyvárad—Kispest mérkőzések felé fordul nagy érdeklődés.

A debreceni asztali teniszszők közül Német (DEAC) is bekerül az I. B) osztály ranglistájára.

Kristóf lesz a jobbszélső a Törökvisben a vasárnapi Elektromos—Törökvis mérkőzésen. A volt DVSC játékos kitűnő formában van és csapatának egyik főerőssége.

Nagyváradon a nagy gólarányú vereség ellenére elismeréssel nyilatkoznak a DVSC játékosok. Ajay G. Gyula, a NAC miniszteri biztos kijelentette, hogy a debreceni csapat derekasan küzdött és lehetséges játékos

sokból áll. Különösen Sidik játékára nyerte meg tetszését. Vitéz Jancsó Béla a NAC hetedik gólját vitatta, amit a játékvezető nem adott meg, pedig szerinte szabályos gól volt. A DVSC szívvel-lelélekkel küzdött — mondja. — Akad közöttük néhány igen tehetséges játékos.

Felkérem a Nyilastelepi Levente Törökvis Egyesület leventejátékosait, hogy vasárnap délután 3 órai kezdettel lejátszásra kerülő barátságos mérkőzésre okvetlen jelenjenek meg a nyilastelepi levente-otthonban. Ellenfél a felső fémipari iskola leventecsapata.

DMTE—Húsos barátságos mérkőzés a dohánygyári pályán vasárnap délután 2 órakor. A tréningjellegű mérkőzésen az egyesületek lehetőleg minden játékosukat szóhoz juttassák s ezért az igazolt játékosok megjelenését kérik.

Hirdetmény az 1943. évre érvényes legkisebb és legnagyobb gazdasági munkabérekéről

A SZÖLŐ SZAKMÁNYMUNKÁJÁRA VONATKOZÓ LEGKISEBB ÉS LEGNAGYOBB MUNKABÉREKÉRT

a) Az összes munkák elvégzése fejében: kötött talajon alsó határ 240 P, felső határ 310 P, homokos talajon alsó határ 180 P, felső határ 225 P.

A fenti szakmányaibéért teljesítendő kézimunkák alatt érteni kell a nyitást, karóigazítást (pótlást), négyszeri kapálást (ezek közül kettő mélykapálás), szükség szerinti kötözést, válogatást, hónaljzást, csonkázást és fedést. A metszés, oltás, permetezés, porozás, szökkenépezés, bujtás, döntés és szüretelés munkálatai tehát a felsorolt munkák alapján megállapított legkisebb és legnagyobb munkabérekben nem foglalhatók.

b) Egyes munkák szerint: 1. kötött talajon alsó határ 26 P, felső határ 32 P, homokos talajon alsó határ 17 P, felső határ 22 P; 2. karóigazítás és pótlás kötött talajos alsó határ 10 P, felső határ 23 P, homokos talajon alsó határ 8 P, felső határ 9 P; 3. első (mély) kapálás kötött talajon alsó határ 44 P, felső határ 55 P, homokos talajon alsó határ 29 P, felső határ 37 P; 4. második és harmadik (sekély) kapálás kötött talajon alsó határ 50 P, felső határ 70 P, homokos talajon alsó határ 41 P, felső határ 51 P; 5. negyedik (mély) kapálás kötött talajon alsó határ 35 P, felső határ 43 P, homokos talajon alsó határ 27 P, felső határ 34 P; 6. válogatás, kötözés, hónaljzást és csonkázást kötött talajon alsó határ 55 P, felső határ 68 P, homokos talajon alsó határ 45 P, felső határ 56 P; 7. fedés kötött talajon alsó határ 28 P, felső határ 35 P, homokos talajon alsó határ 20 P, felső határ 26 P.

A legkisebb és legnagyobb szőlőgazdasági szakmányaibérek élelmezés nélkül vannak megállapítva, élelmezés esetében a szakmányaibé összege az élelmezés valóságos értékével csökken. A szakmányaibéért dolgozó munkavállalónak munkaszüneti napon teljesített munkáért napszámbér nem jár, még kevésbé jár a munkavállalónak felemelt napszámbér.

(Folyt. köv.)

SZERKESZTŐI ÜZENET

Nyugdíjas. A VII. fizetési osztály 3. fokozatában megállapított törzsilletményének és lakbérének 75 százaléka illeti meg nyugdíjazása esetén.

Sz. Sz. L., Tiszakarád. A kért vezetés cím: Kincses István ház-kozv., Orosháza.

K Ö Z G A Z D A S Á G

A Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. mérlege

Osztalékemelés. — A takarékbetétállomány 84 százalékkal növekedett. — Eredményes üzletév. —

A Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. igazgatósága, dr. Schöber Béla m. kir. tihos tanácsos elnökelete alatt február hó 23-án tartott ülésében megállapította az 1942 (övenkettedik) üzletév mérlegét. Bank nyugdíjpénztára és a nyugdíjalapok céljaira a lefolyt üzletév nyereségéből mérlegben belül történt 1.750.000 P összegű juttatás után a mérleg múltévi nyereségéhez betudásával 2.152.194 45 P nyereséggel zártul. (Az előző évi 1.787.521.56 pengővel szemben).

A nyereség felosztására nézve az igazgatóság a március 17-re egybehívott rennes közgyűlésnek indítványozta majd, hogy osztalékra a tavalyi 150 pengővel szemben részvényenként 2 pengőt (4 százalék), azaz 600.000 P, a rendes tartalék növelésére 350.000 P és a régi nyugdíjások alapjainak dotálására 500.000 P fordítsanak, míg az igazgatósági jutalék levonása után fennmaradó 632.194.453 P az 1943 üzletév számlájára vitessék át.

A zárószámadások a bank minden üzletágára kiterjedő igen élénk tevékenységről és további fejlődésről tanuskodnak. Elsősorban igazolja ezt a betétállomány igen jelentékeny emelkedése. A takarékbetétkönyvekre elhelyez-

ett betétek állománya az előző évi 59.8 millióról 80.3 millió pengőre, (vagyis 34 százalékkal), a folyószámlabetétek összege pedig a múlt évi 82.6 millióról 93.3 millióra (13 százalékkal), az együttes betétállomány 142.4 millióról 173.6 millióra, azaz 31.2 millió pengővel szaporodott. A hitelezők tételénél a belföldi hitelezők összege a múlt évi 17.6 millióról 25.4 millióra emelkedett a rövidlejártú államkölcsönök refinanszírozása miatt. A külföldi hitelezők tétele 31.4 millióról 28.4 millióra csökkent.

A rendelkezésre álló idegen tőkék számottevő szaporodásának megfelelően a bank fokozott mérteben előgittette a régi és nagyszámú új ügyreleink növekvő hitel igényét. A pénztárkészletek és giro számlán fennálló követelések 11.7 millióról 19.2 millióra emelkedtek. A váltótárca 124.9 millióról 201.4 millióra emelkedett, miután a kommercialis jellegű tárcaváltók tétele 92.1 millióról 111.9 millióra szaporodott, míg az államj. pénztárjegyek, kincstárjegyek és kincstári utalványok a múlt évi 32.8 millióról 89.5 millióra növekedtek. Az adóssok tételei együttesen 91.9 millióról 102.1 millióra emelkedtek. Az értékpapírok és értékeltségek té-

tele 24.2 millióról 25.4 millióra emelkedett egyik érdekörbe tartozó iparvállalat tőkeemlése, valamint az erdélyi és keletmagyarországi pénzügyi hálózatnál birt részvényérdekeltség növekedésén. A külföldi passzívák 11.1 millió pengőnyi tételében átmenő követelő-számlák és jelentős összegű tartalékjellegű számlák emelkednek.

A mérleg főösszege 293.6 millióról 387.9 millióra (32 százalékkal) emelkedett. A kezességek tételei közmunkákkal és közszállítási kapcsolatokban vállalt kezességek fokozott igénybevételét folytán 27.2 millióról 37.2 millióra nőtt.

Messzesemő szociális gondoskodásról tanuskodnak többek között azok a nagyon jelentékeny juttatások is, melyeket az intézet a lefolyt 3 év alatt alkalmazottai Ellismert Vállalati Nyugdíjpénztárának erősítése érdekében eszközölt, melynek folytán a nyugdíjpénztár vagyoná immár 16.8 millió pengőre gyarapodott.

A folyó üzletév élénkülésének megfelelően a tiszta kamat jövedelem 5 millióról 6.1 millióra, a jutalék, deviza- és egyéb nyereségek pedig 2.8 millióról 4 millió pengőre emelkedett. A személyzeti kiadások új tisztviselők felvétele, ismételt fizetésjavítások, juttatások és pótlékok követelésében 1.6 millióval, a dologi kiadások pedig 111.000 pengővel emelkedtek. A jótékony és kulturális célú adományok 147.000 pengőre szaporodtak. Az adók és

illetékek tétele az előző évi 1.2 millióról 1.4 millióra növekedett.

A bank érdekörbe tartozó ipari és kereskedelmi vállalatok foglalkoztatásának mérve az elmúlt évben nagyon kielégítő volt s ennek megfelelően az üzleti eredményük is kedvezően alakult.

A bank 12 fővárosi és 10 vidéki saját fiókjának, valamint az ország 16 városában fenntartott affiliációinak, illetve ezek fiókjainak betét- és egyéb üzleti állománya jelentősen fejlődött, forgalmuk emelkedett. Az erdélyi és keletmagyarországi régi és új affiliált pénzügyi érdekeltségeknél eszközölt befektetések nagyban hozzájárultak az említett affiliációk üzletmenetének kedvező alakulásához.

oOo

A borpiacon élénk az érdeklődés

A borpiacon a termelők részéről élénk az érdeklődés az eladási lehetőségek iránt, de tényleges eladás igen győren történik. Az árak az alföldi kistermelőknel 15-16, a nagyobb tételeknél 16-17 fillérre málligand fokoztaként. A nagykereskedelelem elég tartózkodó a vásárlással szemben. A minőségi borvidéken a kínálat erősebb. A bort tekintet nélkül a fokra 2.40-3 pengőért adják literenként. A kivitel tevékenység csaknem a szines borokra korlátozódott.

Tilos a tojásnál házalni!

A termelő háztartásokhoz, kereskedőkhöz, ipari üzemekhez akadálytalanul szállíthat tojást

A m. kir. közellátásügyi miniszter 102.100—1943. K. M. sz. rendeletének 6. §-a szerint tojást az ország egész területén házalás útján forgalombahozni nem szabad.

Amikor az elsőfokú közgazgatási hatóság a miniszter rendelkezését közhírré teszi, egyben közzé a város lakosságával és a termelőkkel, hogy házalás alatt az eladásnak azt a módját kell érteni, amikor az eladó az árucikkét utcáról utcára, házról házra járva árulja. Az árusításnak ez a módja tilos.

Nincsen azonban akadálya annak, hogy a termelő azokhoz a háztartásokhoz, kereskedőkhöz, ipari üzemekhez, amelyekhez eddig is megrendelésre eladás céljából tojást vitt, továbbra is akadálytalanul szállíthatson és eladhasson. Elsőfokú közgazgatási hatóság.

* „Katonadolog“ című igen érdekes regény kapható lapunk kiadóhivatalában. — Ár 80 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GALOCSY legregibb nyomozó irodája országosan ismert, Zóldfa u. 3. sz. T. 28-72.

1291 3. 2.

LEVELEZÉS

ÜZLETTÁRS jelégére levél van a kiadóban. 1576

SZENVEDÉLY mentes jelégere levél van a kiadóban. 1577

ALKALMAZÁST nyér férfi

FARAGÓ munkások alkalmazást kaphatnak — Eötvös u. 18. 269

FAVAGÓ faraktárban munkát kaphat. Eötvös u. 18. 268

KEREKGYARTO munkára szorgalmas embert alkalmazok. Várjassy, Eötvös u. 18. 270

DINNYEST keresek festést és szakértőt, bizonyítvánnyal, ki melegegyi neveléshez is ért. Szuhanics Mihály, Jánoszi u. 81. 1505

KONYHA kertészt festést keresek. Hármory Károly, Nyilastelep Márton Kálmán u. 52. 1503

KIFUTÓT 16 éven alult, kerekpározni tudó mindenest hosszú bizonyítvánnyal felveszek Miklós u. 20. Fenyves. 1575

SÖRKEZELESEBEN jártas felelő raktárnokot felvesz Galamb Ferenc sörnagykereskedő. Jelentkezés: Bőszörményi út 15. 1578

SZABÓSEGEDÉDET állandó munkára felveszek. Fábrián, Kálmán-tér 11. sz. 1573

CÍPESZ segédet alkalmazok Kigyó u. 57. 1569

KOCSIS házaspár konvenciósnak jó bizonyítvánnyal felvétetik. Fejnő tudás fontos. Cím a kiadóban. 1552 vv.

BARKÁCSOLÓ munkást keresek drótkerítés feállítására. Jelentkezhet déli 12 órakor. Vár u. 8. 1549

FIATAL fodrász segédet magas fizetéssel állandóra felveszek. Rácz, Budai Ézsásás u. 44. 1544

CÍPESZ munkásokat felveszünk, cipőgyár — Piac u. 71. 271

ALKALMAZÁST nyér nő

NŐISZABÓ segédlánya kat felveszek, lehet árja is. Zombor szalon, Kossuth u. 18. 254

KÉT FIATAL középiskolát végzett nő laboratóriumi kiképzését vállalja a sebészeti röntgen laboratóriumban, klinikai telep. Jelentkezés a reggeli órákban. 1489

TISZTVISELŐNÖT keres könyvelésre biztósító intézet. Ajánlközásokat. „Érettségizett könyvelőnő“ jelégere kiadóra kérlünk. 1488

MAGÁNKÖLCSÖNLKönyvtár intelligens, fiatal hölgyet alkalmaz 500 P óvadékkal. Megbeszélés helyiségünkben, Ferenc József út 61. (az udvarban), délután 5-7 1478

ÁPOLÓNÖT, megbízható jólelkűt azonnalra vidékre keres Gaálné, Degenfeld-tér 4. 1563

HÖLGYFODRÁSZ kisasszon, felvétetik — Barna, Hunyadi u. 26. 1553

KERESZTÉNY kizsolgálónöt vagy férfit több éves gyakorlattal felveszek. Cím a kiadóban. 276

ÜGYES leányokat felveszek. Szilágyi bárndós, Simonffy u. 5. sz. 1551

HÁZTARTÁSI ALKALMAZÓT

JÓL főző mindenest, március elsejére felveszek. Markovits Ignácné Széchenyi u. 55. 1526 vv

BENTLAKÓ, vagy bejáró mindenest leányt azonnal felveszek. Pacsirta u. 58. 1570

BEJARONÖT, megbízható, hosszú bizonyítványokkal elsejére felveszek. Svetits palota, I. lépcső, III. emelet, 3 ajtó. 1567

TAKARITÓNÖ azonnali belépésre felvétetik. Eden szálló, Ispotyay u. 1. sz. 1568

RENDÉS bejárónöt, kizsolttal felveszek elsejére. Harsányi, Kút u. 1. 1408

FŐZŐ mindenest keresek jó bizonyítványokkal március elsejére. — Arany János u. 3. utcai lakás. 1558

BENTLAKÓ mindenest. elsejére felveszek. Eötvös u. 48. 1557

BEJARONÖT elsejétől délelőtre felveszek, Csapó u. 18. I. 2. 277

KERESEK megbízható főzőmindenest jó bizonyítványokkal és magas fizetéssel, Budapestre, püspöki palota, 5. kapu 43 sz. 1538

AJANLAT

HASZNALI varrogépet vesz, elad, cserélt isj Levai, Kassa ut 1. teier 33-94. szam. 2. 28. 228

HASZNALT orakat veszek, javitok eladok. — Schiffmann Vendeg u. kisállomásnál. 1792 1. 3

HONVEDEKNEK extrahúrára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

LENKÖPPI selyem köpöci cipkeszövet anyagoka grenadin cipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17

LEGOLCSÓBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

HASZNALI outorait modernre átcséreltem. Alakítást, javítást olcsón vállalom. Kossuth 51. 2 1505 3. 16

KERÉKPART varrogépet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

ÉRTEKES vásznait jó hímző fonallal varrjuk, hímzünk felelősséggel. „Favorit“ kézimunka Csapó u. 24. Tanulólány felvétetik. 1561 u. 6

KIEGÉTT zseblámpa elemet, anódot, száraz-elemet törött gramofont lemezt veszek Mayer mérnök Kossuth u. 13 911 4. 30

SZAPPANNAK való zsír: szappanra becserélt Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

VÖRÖS salak kapható debreceni mőkőgyár téglyárában. Kishegyesi út. 459. Telefon: 10-93. sz. 921 vv.

TÖRÖTT gramofon lemezt 2.20-ért veszek. — vagy becserélem. Villanykörte csere 30 fillér, Bíró, Hunyadi u. 22 1155 3. 20

NYAKKENDÖJT töltelesen javítja és tisztítja nyakkendőzsem Dózsa u. 15. 1229

KERESLET

FŐRT aranyat, ezüstöt, drágaköveket veszek, ek szerkesztés valaiok — Pollák Endre, Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

FENYKEPEZO gépért, állványért, maggas árat fizetek. Aszmann, Simonffy u. 1. 180 4. 30

FŐRT ARANYAT, ezüstöt, brilliansat, maggas árban veszek. Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13

ARANYAT ezüstöt, fogaranyat, legmagasabb árban veszek. Frank, Piac u. 73. 1709 3. 15

ELELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett Kéki, Rákóczi u 7. szám pince. 938 4. 30

TELJES ELLÁTÁS

FELVIDÉKI birtokos család, joghallgató fia, március elsejétől különbejárátú bútorozott szobát keres esetleg ellátás sal. Cím a kiadóban.

TÁRS

TARSAT pár ezerrel biztos megélhetés, hölgyfodrász előnyben. Helység és iparom 20 éve fennáll. Cím a kiadóban 1529

HANGSZEREK

ZONGORA hangolást 15 éves kiváló képzettségű vállalom, Vargyas L. Nap u. 17. 1218 4. 10

ZONGORA, rövid, keresztváros, páncél szerkesztű, alighasznált, eladó. Zöldfa u. 10. 2-3 óra közt. 1536

RADIO

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal Szabó műszerésznél, Csapó 84. sz. telefon: 32-54. 1562

RÁDIÓT javít, elad, villanyszerei Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 431

BÚTOR

CSODASZÉP naiok, s ebédők kombinált szobák, konyhák, rekame, noszú zongora eladó, Kossuth u. 51. bútor rakár. 1505 3. 16

NINCSEN fenyes kirakunk, minden bútorot olcsón adunk, Piac u 71 udvarban, Brilline. 1652 3. 31.

HALOSZOBÁK ebédők, kombinált szobák, konyhabereendezések, Salamon bútorüzletében — Jómindőség előnyös árak Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

KONYA kredenc üveges fiókos, konyha asztal eladó, Honvédtemető u. 6. 1550 vv.

EGY használt ebédőasztal eladó. Apaffi u. 49. sz. 1535

FIGYELEM! Saját készítményű modern konyha berendezések olcsó árban kaphatók. Arany János u. 1. 122

AUTO, MOTOR KEREKPAR

SHB százás, jó állapotban levő, prima gunlikai eladó, Bagdán Lajos Mikéféres, 1541

FORGALMAS, fűszer üzlet árúval, berendezéssel, betegség miatt azonnal átadó. Tóth Árpád u. 72. 1376

ATADÓ ÜZLET, VENDEGLŐ.

JÖMENETELÜ fűszerüzlet árúval, lakással, s berendezéssel, más elfoglaltság miatt átadó. — Mester u. 42. 1516

LAKÁSCSERE

ELCSBERÉLNEM egyetemi sporttelep közelében levő egészséges háromszobás kintű lakásonat, remek gyümölcsös udvaromat a Hatvan u. középső részétől 10-15 percnél nem távolabb levő városi, vagy kertli 3 szobás, kifogástalan lakással, Értekezni Haddik u. 20. délutánonként. vv. 1846

KETTŐSZOBÁS régi bérű, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott kert lakásonat elcsérelnem ugyancsak kertli három, vagy négy szobás, komfortos lakás sal. Cím a kiadóban. 1462 vv

GAZD. TERMÉNYEK

TENGERI vetőmagot adok árpa vetőmagért, Cím a kiadóhivatali pénztáránál. 876 vv

ELADÓ Bánkon 200 q cukorra, 1800 kéve csutka. Miklós u. 36. 1554

GAZD. ESZKOZOK

VEHŐGÉPEK új, és más állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszereszetők vitez Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

ELADÓ egy hetes eke s egy boronáló taliga. — Miklós u. 36. 1555

HAJTÓKOCSIT jó állapotban levőt keresek. Címet a pénztárnál kérem leadni. 1545 vv

ELADÓ HÁZ

BALATON-U. 70. számú ház 1100 négyszögöles kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Felcső. 1+ 1545 vv

ELADÓ üzletes ház a központban azonnal elfoglalható üzlettel és lakással. Cím a kiadóban. 259

ELADÓ üzletes ház a központban, azonnal elfoglalható üzlettel és lakással. Cím a kiadóban. 259

VEGYES

ODAADNÁM hűsleges s fiatal házörzö kutyámat oltási bizonyítvánnyal. Árpád-tér 46. 1532

HATHÓNAPOS refügi gyermekemet örökbe adnám, rendes családban, Gyermeknehely, Szőke Ferenccé, 1527

HASZNALT RUHA — CÍPO

ELADÓ női bordó borkabát, középtermetre, 50 pengőért. Rothermere u. 35. 1571

INGOSAG ELADÁS

ASZTAL sparhelt teljesen új kisebb méretű és fehérre festett tükrös előszoba fal eladó. Kossuth u. 7. asztalos műhely. 1574

SINGER súlyesztős varrogé, teljesen új állapotban eladó Jósika u. 9. sz. 1572

FEHÉR konyhabútor olcsón eladó Bendik, püspöki palota, 1. kapu, III em. 52. 1566

Szerkesztésért felelős: **PALFI JÓZSEF**

Kiadásért felelős: **SZIGETHY GYULI** (szerkesztő-igazgató)

Kiadja és nyomja a **FISZANTULI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ** RÉSZVÉLTÁRSÁG

Felelős nyomdavezető: **SZIGETHY KÁROLY**